

Utåtagerande beteenden vid hundmöten

– hundägares upplevelser, träningsmetoder och relation till hunden

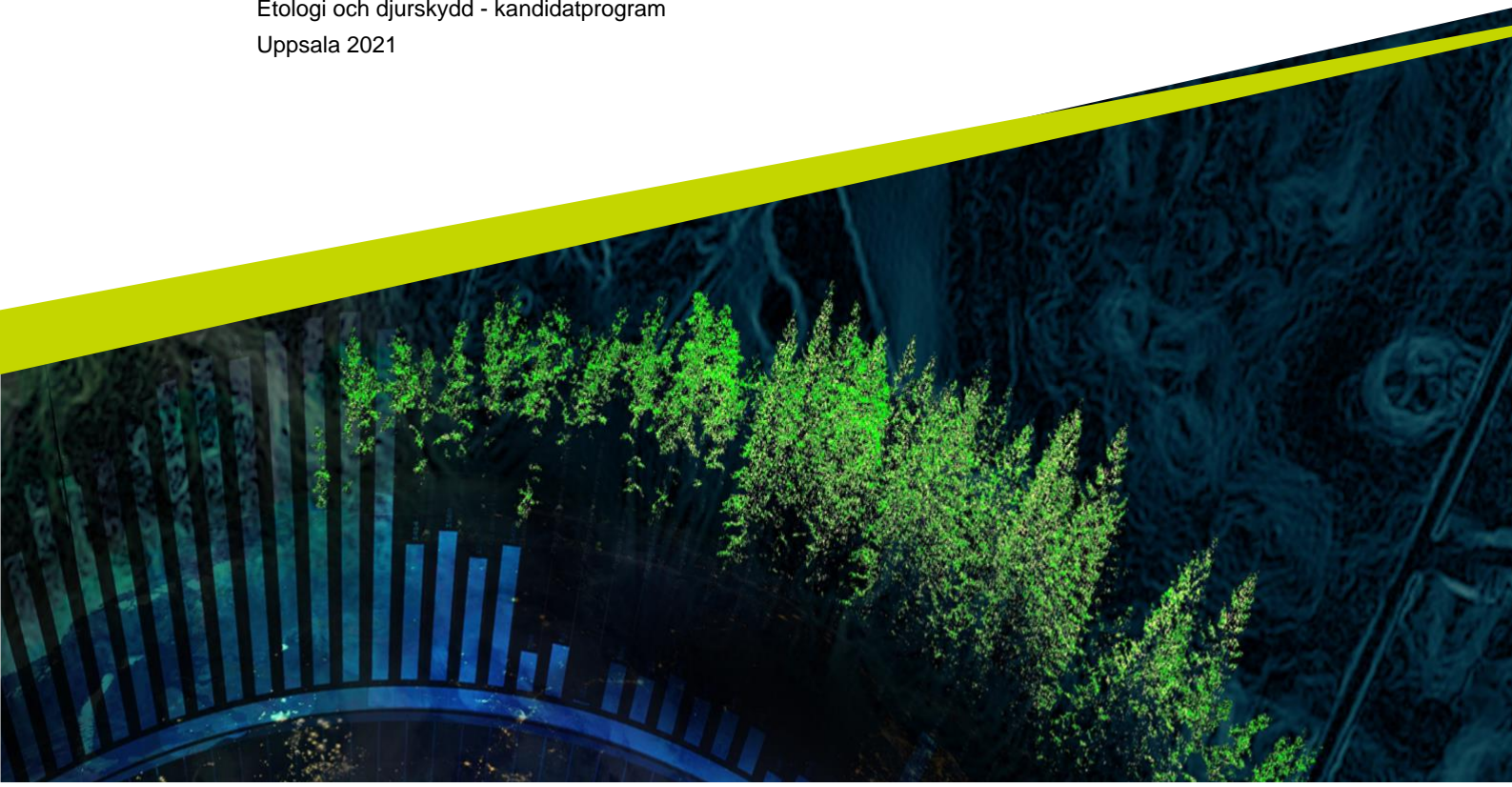

Lunging behaviour at dog meetings

– dog owner's experience, training methods and relationship to the dog

Amanda Brodd Olknuts

Självständigt arbete • 15 hp
Sveriges lantbruksuniversitet, SLU
Institutionen för husdjurens miljö och hälsa
Etologi och djurskydd - kandidatprogram
Uppsala 2021

Utåtagerande beteenden vid hundmöten
– hundägares upplevelser, träningsmetoder och relation till hunden

Lunging behaviour at dog meetings
– dog owners' experience, training methods and relationship to the dog

Amanda Brodd Olknuts

Handledare: Therese Rehn, Sveriges lantbruksuniversitet, institutionen för husdjurens miljö och hälsa

Examinator: Maria Andersson, Sveriges lantbruksuniversitet, institutionen för husdjurens miljö och hälsa

Omfattning: 15 hp
Nivå och fördjupning: Grundnivå, G2E
Kurstitel: Självständigt arbete i biologi, G2E
Kurskod: EX0867
Program/utbildning: Etologi och djurskydd - kandidatprogram
Kursansvarig inst.: Institutionen för husdjurens miljö och hälsa

Utgivningsort: Uppsala

Utgivningsår: 2021

Nyckelord: Hund, Utfall, Hund – ägare relation, Hundträning, MDORS, Personlighet, Aggressiva hundar, Hundmöte.

Sveriges lantbruksuniversitet

Fakulteten för veterinärmedicin och husdjursvetenskap

Institutionen för husdjurens miljö och hälsa

Publicering och arkivering

Godkända självständiga arbeten (examensarbeten) vid SLU publiceras elektroniskt. Som student äger du upphovsrätten till ditt arbete och behöver godkänna publiceringen. Om du kryssar i **JA**, så kommer fulltexten (pdf-filen) och metadata bli synliga och sökbara på internet. Om du kryssar i **NEJ**, kommer endast metadata och sammanfattning bli synliga och sökbara. Fulltexten kommer dock i samband med att dokumentet laddas upp arkiveras digitalt.

Om ni är fler än en person som skrivit arbetet så gäller krysset för alla författare, ni behöver alltså vara överens. Läs om SLU:s publiceringsavtal här: <https://www.slu.se/site/bibliotek/publicera-och-analysera/registrera-och-publicera/avtal-for-publicering/>.

JA, jag/vi ger härmed min/vår tillåtelse till att föreliggande arbete publiceras enligt SLU:s avtal om överlåtelse av rätt att publicera verk.

NEJ, jag/vi ger inte min/vår tillåtelse att publicera fulltexten av föreliggande arbete. Arbetet laddas dock upp för arkivering och metadata och sammanfattning blir synliga och sökbara.

Abstract

Aggressive behavior at dog meetings is a common problem. Dog owners can feel stressed or fearful taking walks with their dog due to meeting other aggressive dogs and over the need to manage their own dog. The fact that the owners do not feel safe when they walk their dog is not sustainable, as owners are faced with stress, the welfare of the dog will be at risk so is the safety of others. Therefore, the purpose of this survey was to examine dog owners' opinions and acceptance when encountering dogs that bark and lunge. More specifically the following questions were addressed: how their dog reacted when meeting other dogs; what training technique/strategy the owners used; and if training and relationship quality affected how the dog reacted during dog meetings. The relationship with the dog was measured using the survey MDORS. It turned that nothing could be told about the acceptance, but those dog owners who had a dog that barked and/or lunged *often/always* experienced dog meetings more difficult when meeting another dog that reacted in a similar way. Furthermore, the dog owners who experienced a stronger emotional closeness with their dog more often used treats to divert the dogs at dog meetings. Also, dog owners of dogs that barked and lunged at other dogs *sometimes* and *often/always* more often walked further away from the meeting dog. Probably as it is easier to handle the dog, but also perhaps because it can cause less stress for their dog. How effective this method is needs to be investigated further. On the other hand, if dog owners perceived a higher cost for the dog, the dog seemed to bark and lunge more often during dog meetings. But, if dog owners to dogs that barked and lunged *often/always* had a strong interaction with the dog and perceived a less cost for the dog they tended to walk further away from the coming dog respectively used more treats. However, there was no relationship between having a good interaction with the dog and less aggressive behaviors during dog meetings. However, this needs to be investigated further as another study found this correlation. Also, in this study no correlation was found if any specific training method could decrease aggressive behaviors. Hence, several studies have found positive training methods can decrease behavior problems and stress in the dog.

Therefore, knowledge about training techniques/strategies used by owners and the relationship to the dog is essential, especially now, as Covid-19 has resulted in more people buying dogs. There is a risk that the dog owners do not prepare themselves with enough of knowledge around dog keeping. Moreover, when they might not be able to work at home anymore, it might create problems to take care of the dog, e.g. If the dog is not trained to be left alone home. Furthermore, this might affect the relationship with the dog, which can cause more aggressive behaviors in the dog, both during walks and in other vulnerable situations.

Keywords: Dog, Lunge, Dog – Dog owner Relationship, Dog training, MDORS, Personality, Aggressive dogs, Dog meeting

Innehållsförteckning

1. INTRODUKTION	9
1.1. DEN DOMESTICERADE HUNDEN.....	9
1.2. HUNDENS OCH VARGENS BETEENDE	9
1.2.1. <i>Kommunikation och sociala beteenden</i>	9
1.2.2. <i>Skillnader hur hund och varg interagerar med människan</i>	10
1.3. AGGRESSIVT BETEENDE HOS HUND.....	11
2. SYFTE	13
2.1. FRÅGESTÄLLNINGAR.....	13
3. MATERIAL OCH METOD	14
3.1. ENKÄTENS UTFORMNING OCH DISTRIBUTION.....	14
3.2. BEARBETNING AV DATA.....	15
3.3. NUMERISK ANALYS	15
3.4. STATISTISKA ANALYSER	15
4. RESULTAT	17
4.1. INKOMNA ENKÄTSVAR	17
4.2. HUNDÄGARES UPPELVELSER KRING HUNDMÖTEN	17
4.3. SKILLNAD I TRÄNINGSMETODER	18
4.4. SAMBANDET MELLAN RELATIONEN TILL HUNDEN OCH HUR HUNDEN REAGERAR VID HUNDMÖTEN	19
4.5. SAMBANDET MELLAN RELATIONEN TILL HUNDEN OCH TRÄNINGSMETODER	20
5. DISKUSSION	23
5.1. HUNDÄGARES ÅSIKTER KRING HUNDMÖTEN.....	23
5.2. SAMBANDET MELLAN TRÄNINGSMETODER OCH HUR HUNDEN REAGERAR VID HUNDMÖTEN	25
5.3. HUNDMÖTEN OCH RELATION TILL HUNDEN	26
5.4. SAMBANDET MELLAN FÖRHÅLLET TILL HUNDEN OCH TRÄNINGSMETODER	27
5.5. METODENS FÖR- OCH NACKDELAR	29
5.6. LITTERATURENS FÖR- OCH NACKDELAR	30
5.7. STUDIENS ANVÄNDBARHET OCH FRAMTIDA FORSKNING	31
5.8. HÅLLBARHET OCH ETIK	32
6. SLUTSATSER	34
7. POPULÄRVETENSKAPLIG SAMMANFATTNING	35
8. TACK	37
REFERENSER	38

BILAGA 1	43
-----------------------	-----------

1. Introduktion

1.1. Den domesticerade hunden

Hunden anses vara det första djuret som domesticerades (Galibert *et al.*, 2011) och har under lång tid varit viktig för oss där den i början användes för jakt och som vakt- och vallhund (Steinert *et al.*, 2019). Idag används den främst som sällskapshund (Amiot *et al.*, 2016; King *et al.*, 2012).

Härkomsten av hunden har genom genetiska bevis konstaterats är den europeiska vargen (*Canis lupus*) (Thalmann *et al.*, 2013), där självaste domesticeringen tros ha skett för 18,800 – 32, 100 år sedan (Thalmann *et al.*, 2013). Detta styrks av Ovodov *et al.* (2011) som undersökte hundliknande fossiler vilka har daterats till 33,000 år gamla.

1.2. Hundens och vargens beteende

1.2.1. Kommunikation och sociala beteenden

När vargen började närma sig människan gynnades egenskaper så som minskad rädsla och minskat aggressivt beteende, men domesticeringen av hunden har även lett till att raser uppvisar en underutveckling av vargens viktiga egenskaper när det gäller kommunikation och sociala beteenden (Udell *et al.*, 2010). Detta på grund av att människor genom domesticeringsprocessen har selekterat specifika djur/individer, vilket har medfört att hundens exteriör och beteenden har modifierats (Galibert *et al.*, 2011).

Exempelvis har ändringen i hundens exteriör medfört att vissa hundraser har svårare att förmedla signaler med sitt kroppsspråk (Udell *et al.*, 2010; Wells, 2017). Detta då hundar och vargar använder samma kroppsspråk. Exempelvis visar vargen dominans genom att ha kroppen upprätt, har svansen rak och vill den visa ilska har den öronen uppåt och kan visa tänderna (International wolf center, 2021). Dessa kroppspositioner använder även hunden (Wells, 2017). Hunden står även den brett isär med benen och spänner musklerna (Sörensen, 2006). När det kommer till undergivenhet så visar vargen det genom att huka sig, ha låg svans/ha svansen mellan benen, gör sig mindre, och om de är rädda har de öronen platt mot huvudet. (International wolf center, 2021). Hunden har även den en låg kroppshållning när den visar underordnad, hukar sig och har låg svans (Wells, 2017).

Dock, på grund av att domesticeringen har lett till förändringar av hundens utseende exempelvis långa, hängande, öron (Udell *et al.*, 2010; Wells, 2017), blir det svårare

att förmedla men också att avläsa signaler. Därmed blir deras andra sinnen viktiga. Exempelvis luktsinnet som används för att få information från urin, körtelavsöndring och avföring om en annan individs status, territorium och hemområden (Wells, 2017). En hund har omkring 200 miljoner luktceller, jämfört med människan som har 5–6 miljoner (Sörensen, 2006). Därmed utgör luktsinnet ett viktigt sinne för att få information om andra individer.

Det finns även andra egenskaper som har förstärkts genom domesticeringen. Exempelvis social lek där det har hittats bevis på att vargvalpar kan leka med en människa (Wheat & Temrin, 2020). Detta är dock rätt ovanligt hos vuxna vargar, men författarna tror att vid domesticeringen skedde det en selektion på denna egenskap vilket har medfört att dagens vuxna hundar leker mer med människorna.

1.2.2. Skillnader hur hund och varg interagerar med människan

Dagens hundar har utvecklat komplexa sociala relationer med sin ägare (Wells, 2017). Jämfört med vargvalpar kommer hundvalpar som lämnas ensamma vokalisera mer med höga ljud eller ylanden (Gásci *et al.*, 2005). Dessutom, trots att vargvalpar till viss del kan förstå när en människa pekar mot en specifik plats där det finns mat, förstår de oss människor inte lika bra som en hund (Miklósi *et al.*, 2003). Vidare har det även visats att vargvalpar som utför ett test som inte går att lösa har svårt att ta ögonkontakt med människan för att be om hjälp. Detta är även något som Gásci *et al.* (2005) såg sin studie där hundvalpar men inte vargvalpar tog ögonkontakt med människan.

Ett annat exempel som tyder på att hundar skapar komplexa sociala relationer till människor är när hunden leker. Rooney *et al.* (2000) kunde se att hundar leker annorlunda med människor jämfört med när de lekte med andra hundar. Exempelvis uppmanar hundar till lek mer med människor än med andra hundar, samt att de ger upp en leksak snabbare om det är en människa de leker med än om det är en hund. Detta beror enligt Rooney *et al.* (2000), på att det anses vara mer viktigt för en hund att vinna en resurs när det är en annan hund de leker med.

Utöver detta har Gásci *et al.* (2005) sett att hundvalpar uppvisar mer svansviftande än vargvalpar. Detta tror de beror på att hundarna använder svansviftande för en bredare typ av kommunikation och för att interagera med människan. Vilket visar på ännu ett exempel på hur hunden har utvecklat komplexa sociala relationer med människan.

1.3. Aggressivt beteende hos hund

Trots att hundar har utvecklat komplexa relationer med människan, och att domesticeringen har gynnat egenskaper så som minskad rädsla och aggression (Udell *et al.*, 2010), är aggression hos hundar ett problem. Vissa hundägare kan känna sig stressade för att gå ut med hunden på grund av rädsla för aggressiva hundar och för att behöva hantera sin egen hunds beteende vid hundmöten (Downes *et al.*, 2017). Vissa hundägare vill dessutom inte gå ut med hunden på grund av små, aggressiva hundar, hundar utan koppel, okontrollerade hundar och rädsla för att bli biten eller attackerad (Cutt *et al.*, 2008a).

Att hundar uppvisar aggressivt beteende på promenad är vanligt. I Blackwell *et al.* (2008) studie hade 47% en hund som uppvisar aggressivt beteende mot andra hundar vid hundmöten, varav 46% av ägarna upplevde att det var ett problem. Vidare har 43% av hundägarna i Shabelansky och Dowling-Guyer (2016) studie uppgett att de har en hund som uppvisar flera olika aggressiva beteenden (morra/visa tänderna, göra utfall, skälla aggressivt) när de möter en hund. Även 15% av 3897 personer i studien av Casey *et al.* (2013) beskrev att deras hund uppvisar aggressiva beteenden vid hundmöten.

Det finns flera olika anledningar till att en hund uppvisar aggressivt beteende mot andra hundar. Hundar som möter hundar av samma kön kan uppvisa tre gånger mer hot än om de möter hundar av det motsatta könet (Řezáč *et al.*, 2011). Även ägarens kön tycks påverka detta, då samma studie påvisade att hundar uppvisar mer aggressivitet om båda ägarna i mötet var män. Sedan kan koppel vara en faktor som medför att hunden uppvisar aggressiva beteenden (Řezáč *et al.*, 2011; Shabelansky & Dowling-Guyer 2016). Řezáč *et al.* (2011) diskuterade möjligheterna att om ägaren spänner kopplet vid hundmöten så skickar det en signal till hunden att det kommer ett hot, vilket kan trigga aggressiva beteenden. Vidare diskuterade de också att koppel kan medföra att hunden känner sig sårbar då hunden inte kan gå längre ifrån vilket resulterar i aggressivitet. Sårbarheten och hotet som hunden upplever kan bero på rädsla hos hunden. Detta då rädsla är kopplat till aggression (Borchelt, 1983; Matos *et al.*, 2015), genom att aggressivt beteende kan utlösas beroende på bakomliggande osäkerhet och rädsla.

Det finns olika sätt att minska aggressivt beteende hos hund. Valpkurs kan minska oönskade beteenden som exempelvis aggressivitet mot okända hundar (Blackwell *et al.*, 2008). Även val av träningsmetod kan ha en avgörande roll om hunden utvecklar oönskade beteenden. Används bestraffning eller en kombination av bestraffning och belöning ökar det risken att hunden utvecklar beteendeproblem (Hiby *et al.*, 2004). Det spelar även roll vad för relation ägaren har till hunden. Detta

då det har visats sig finnas ett samband mellan interaktionen mellan hund och ägare och aggression (Bennet och Rohlf, 2007). Där mer engagemang i hunden minskar aggressiva beteenden. Sedan spelar det även roll hur ägaren och hur den andra hunden vid hundmöten känner då hundar känner lukten av känslotillstånd (D'Aniello *et al.*, 2018; Siniscalchi *et al.*, 2016). Likväl spelar det roll vad för ansiktsuttryck ägaren förmedlar då hundar kan se vilket känslotillstånd människan är i (Merola *et al.*, 2013; Albuquerque *et al.*, 2016).

Att minska aggressiva beteenden är viktigt då det ses som ett beteendeproblem som är den största anledningen till att människor lämnar bort sitt djur till ett djurhem för omplacering (Diesel *et al.*, 2010). Därför är detta ämne viktigt att belysa.

2. Syfte

Syftet med denna studie var att undersöka hundägares åsikter om hundmöten när den mötande hunden gör utfall och skäller. Detta är av intresse då det kan finnas en skillnad i åsikter mellan hundägare som själv har en hund som gör utfall och skäller och de som har en hund som för det mesta struntar i andra hundar. Syftet var även att undersöka vad ägarna tror är anledningen till att deras hund gör utfall, samt vilka träningsmetoder/strategier hundägare använder sig av inför hundmöten. Ägarens relation/förhållande till hunden skulle kunna påverka huruvida hunden gör utfall eller inte vid hundmöten, eftersom relationen bygger på ägarens känslomässiga inställning till sin hund, samt speglar deras vardagliga interaktioner tillsammans. Därmed undersöktes det också vad för relation ägaren hade till sin hund genom en standardiserad enkät.

2.1. Frågeställningar

De frågeställningar denna studie avser att besvara var:

1. Är hundägare som har en hund som gör utfall/skäller mot andra hundar vid hundmöten mer accepterande när de möter en hund som reagerar på ett liknande sätt som sin egen hund?
2. Finns det någon skillnad i träningsmetod/strategi mellan de som har en hund som gör utfall/skäller mot andra hundar och de som har hundar som inte gör det?
3. Finns det något samband mellan hundägarens relation till sin hund och hur hunden reagerar vid hundmöten?
4. Finns det något samband mellan hundägarens relation till hunden och vad de använder sig av för träningsmetod/strategi?

3. Material och metod

Studien genomfördes genom en enkät som fanns tillgänglig mellan 1 april och 18 april 2021, och som riktade sig till hundägare i Sverige. Svaren var anonyma. Enkäten utformades i och distribuerades via enkätgeneratorm Netigate.

3.1. Enkätens utformning och distribution

Inledningsvis presenterades kort varför denna enkät skulle göras och vad det var som skulle undersökas. Det länkades även till en sida om personerna ville veta mer om hur SLU hanterar personuppgifter (Diarienummer: SLU.HMH.2021.2.2-33). Därefter besvarade deltagarna enkäten som var indelad i två delar. Första delen handlade om hundägares upplevelser av hundmöten, hur hunden reagerar vid hundmöten och vad för träningsmetoder som används. Denna del var obligatorisk att svara på och innehöll åtta frågor och beräknades ta cirka fem minuter att svara på.

Den andra delen var en svensk version av Monash Dog Owner Relationship Scale (MDORS), som från början utvecklades av Dwyer *et al.* (2006). Den förväntades ta cirka tio minuter att svara på och var frivillig att genomföra. MDORS är en enkät bestående av 28 frågor med 5-skaligt svarsalternativ (s.k. likert-skala) för att mäta ägarens upplevda förhållande till sin hund. Den delas in i tre olika underkategorier: *Upplevd känslomässig närhet*; *Upplevd kostnad*; *Ägare – hund interaktion*. På grund av inställningarna i enkäten så betydde låga poäng på *Ägare – hund interaktion* och *Upplevd känslomässig närhet*, samt höga poäng på *Upplevd kostnad* att ägaren hade ett starkt förhållande till hunden genom att interagera med den mycket, känna en emotionell närhet och vara positivt inställd till de eventuella problem som hundägandet kan innebära.

Upplevd känslomässig närhet (EC) innehöll tio frågor och mätte hur mycket ägaren känner att hunden ger känslomässigt stöd i vardagen. T.ex. att ägaren önskar att aldrig behöva vara ifrån hunden, att hunden hjälper ägaren genom svåra tider, och hur traumatiskt ägaren tror att det kommer bli när hunden går bort. *Upplevd kostnad* (PC) innehöll nio frågor och mätte hur kostsamt det är för ägaren att ta hand om hunden. Det handlar t.ex. om hunden kostar för mycket pengar, om hunden hindrar ägaren från att göra saker ägaren vill göra och om ägaren måste ändra sina planer på grund av hunden. *Ägare – hund interaktion* (DOI) innehöll nio frågor och mätte hur mycket ägaren interagerar med sin hund i olika aktiviteter. T.ex. hur ofta ägaren leker med hunden, hur ofta hunden är med ägaren när ägaren kopplar av och hur ofta hunden får presenter.

Enkäten var enkelt upplagd då det fanns tydliga svarsalternativ och deltagarna kunde när som helst välja att avbryta sin medverkan. De flesta svarsalternativen var utformade med slutna svar (Bilaga 1). På två frågor i den första delen kunde hundägaren välja flera alternativ. På en av dem skulle de fylla i hur de tränar/hanterar hunden inför hundmöten, exempelvis: *Jag avleder med godis; Jag pratar till hunden med lugn röst; Jag går längre ifrån den mötande hunden*. Därefter ombads de att mer detaljerat, men kort, i en fritextruta, förklara hur de tränar.

Distribueringen av enkäten skedde via Facebook, där enkäten publicerades på min Facebook sida, samt i *Vi hundägare i Enköping*, där det uppmanades att enkäten skulle delas vidare, vilket flera personer gjorde. Den lades även ut på min privata och offentliga Instagram, samt att handledaren distribuerade enkäten via sitt kontaktnät.

3.2. Bearbetning av data

De inkomna resultaten bearbetades i Microsoft Office Excel (version 16.49), där svaren från ägarna delades in i olika kategorier. De inkomna svaren till de två alternativ om att hunden inte drar och skäller slogs samman både för den numeriska och de statistiska analyserna. Däremot slogs ingen av kategorierna för hundar som drar och skäller *ibland*, *ofta* och *alltid* samman till den numeriska analysen. Dock till den statistiska analysen slogs kategorin min hund drar och skäller *ofta* respektive *alltid* samman. Detta på grund av att det var få respondenter i kategorin: *Min hund drar och skäller alltid*. Det resulterade i att det blev tre olika grupper till den statistiska analysen: *Min hund drar och skäller inte; Min hund drar och skäller ibland; Min hund drar och skäller ofta/alltid*.

3.3. Numerisk analys

Det gjordes ett stapeldiagram för att numeriskt besvara frågeställning 1: om hundägare som har en hund som gör utfall/skäller mot andra hundar vid hundmöten är mer accepterande när de möter en hund som reagerar på ett liknande sätt som sin egen hund. Här undersöktes det även vad ägarna trodde var den vanligaste anledningen till att hunden skäller och drar mot andra hundar.

3.4. Statistiska analyser

För att besvara frågeställning 2 gjordes Chi-2 test. Denna frågeställning handlade om huruvida det fanns någon skillnad i träningsmetod/strategi beroende på hur hunden reagerar vid hundmöten. Utifrån svaren om vad för träningsmetoder som användes gjordes jämförelser med avseende på de som *inte* hade en hund som skäller och drar och de som hade en hund som skäller och drar *ibland*. Dessa två jämfördes med de ägare som valde vart och ett av följande alternativ: *Jag avleder med godis; Jag försöker gå längre ifrån; Jag sätter ned hunden; Jag pratar till hunden med lugn röst*. Jämförelser gjordes även med avseende på de som *inte* hade en hund som skäller och drar och de som hade en hund som skäller och drar *ofta/alltid* där samma träningsalternativ användes förutom: *Jag sätter ned hunden*. Detta då det var för få respondenter från hundägare som *ofta/alltid* har en hund som skäller och drar inom detta träningsalternativ när data delades upp enligt detta. Detsamma gällde resterande kategorier som inte analyserades. Dessutom fick inte det förväntade värdet som räknades ut vid Chi-2 testerna understiga 5 (Olsson *et al.*, 2005). Detta då det inte är statistiskt möjligt att genomföra tester på grund av för få respondenter. Där tester genomfördes användes en signifikans-nivå på 5%-nivå. Vartefter det räknades p-värden ut.

Kategorin *Annat*, där ägarna kunde skriva vad för alternativa träningsmetoder/strategier de använde sig av resulterade i många olika typer av svar, och analyserade inte med hjälp av statistiska test. Därför studerades eventuella likheter i fritext-svaren, så att de vanligaste svaren kunde beskrivas.

För att besvara huruvida det fanns något samband mellan relationen till hunden och hur hunden reagerar vid hundmöten (frågeställning 3), gjordes det korrelationstester med Spearmans' correlation test i Minitab (version 19) mellan de tre delskalorna i MDORS (*Upplevd emotionell närhet (EC); Upplevd kostnad (PC); Hund-ägare Interaktion (DOI)*) och i vilken utsträckning hunden drar och skäller vid hundmöten.

Gällande frågeställning 4, där det skulle undersökas om det fanns några samband mellan ägarens relation till hunden och träningsmetoder, gjordes det en median-split inom var och en av de tre MDORS skalorna för att deltagarnas skulle kunna kategoriseras in i låg och hög grupp beroende på deras poäng. Efter det kunde Chi-2 tester utföras för att ta reda på om det var någon skillnad mellan förhållandet till hunden och val av träningsmetoder. Chi-2 tester gjordes på de träningsmetoder som hade tillräckligt med svarsfrekvens, vilka var: *Jag avleder med godis; Jag försöker gå längre ifrån den mötande hunden; Jag sätter ned hunden; Jag pratar till hunden med lugn röst*.

4. Resultat

4.1. Inkomna enkätsvar

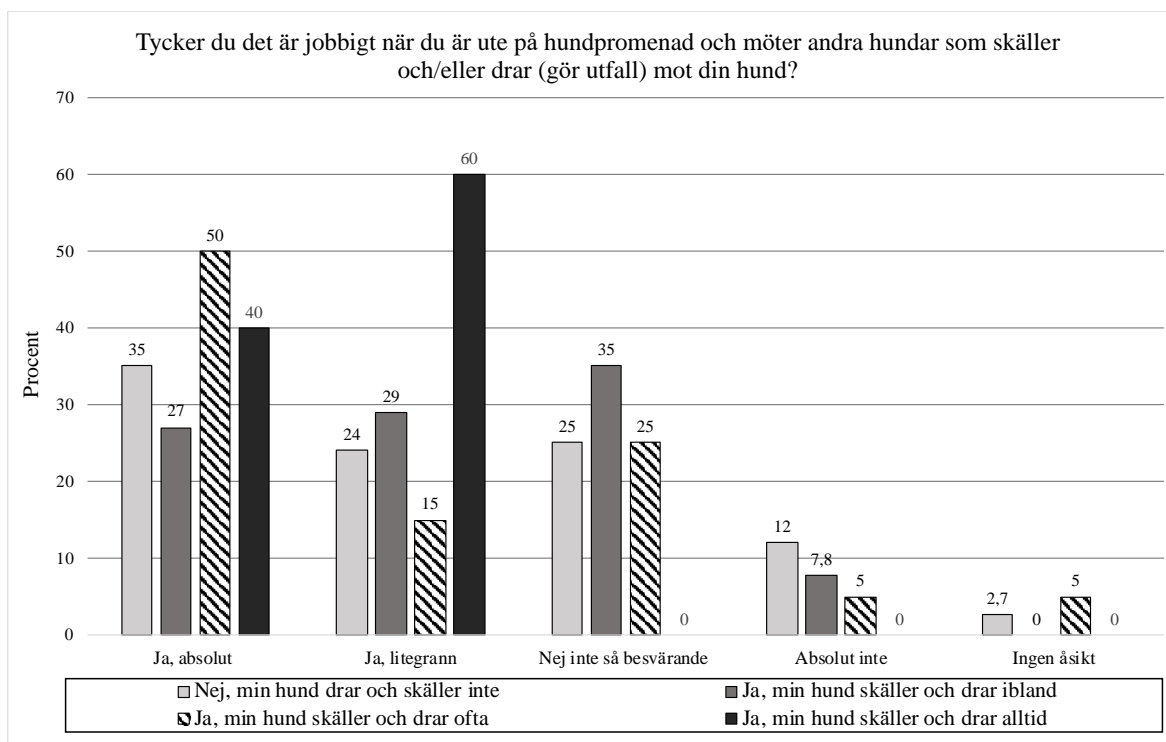
Det inkom 176 svar men det fanns interna bortfall där personer hoppat över frågor, missat att svara på frågor eller hoppat över del två (MDORS). Dessa sållades bort, eftersom enkäten behövde användas i sin helhet. Detta resulterade i att 151 svar användes i analyserna. Av dessa 151 var det 3% som var män och 97% kvinnor.

När det gäller huruvida ägarens hund drar och skäller vid hundmöten uppgav 75 st. att deras hund *inte* gjorde det (*Min hund struntar mest i den andra hunden* N = 21; *min hund är lugn men intresserad av den andra hunden* N = 54). Av deltagarna var det 76 st. som uppgav att deras hund skällde och drog mot den andra hunden (*min hund skäller och drar ibland* N = 51; *min hund skäller och drar ofta* N = 20; *min hund skäller och drar alltid* N = 5).

4.2. Hundägares upplevelser kring hundmöten

Av de som hade en hund som skällde och drog *ibland*, *ofta* och *alltid* uppgav 53%, 65% respektive 40% att hunden verkade osäker vid hundmöten, och att detta var den troligaste anledningen till att hunden reagerade som den gjorde. Svaren på frågorna som gällde om hundägarna hade en hund som skällde och drog vid hundmöten och hur de själva upplevde möten med andra hundar som betedde sig liknande sammanställdes i ett stapeldiagram (Fig. 1). Rent numeriskt ser det ut som att hundägare som svarat att deras hund skällde och drog *ofta* samt *alltid* har svarat att de absolut tyckte att det var jobbigt att möta en hund som gjorde utfall. Dock var det enbart fem personer svarat att hunden alltid drog och skällde vid hundmöten. Däremot var det 20 personer som uppgav att deras hund drog och skällde *ofta*, varav 50% av dem uppgav att det absolut var jobbigt när de mötte andra hundar som drog och skällde.

Av de som uppgett att deras hund *inte* skällde och drog uppgav majoriteten (35%) att det absolut var jobbigt att möta en hund som gjorde utfall. Inom denna kategori hundägare var det 24% och 25% som kände att det var lite jobbigt respektive inte speciellt besvärande att möta sådana hundar.

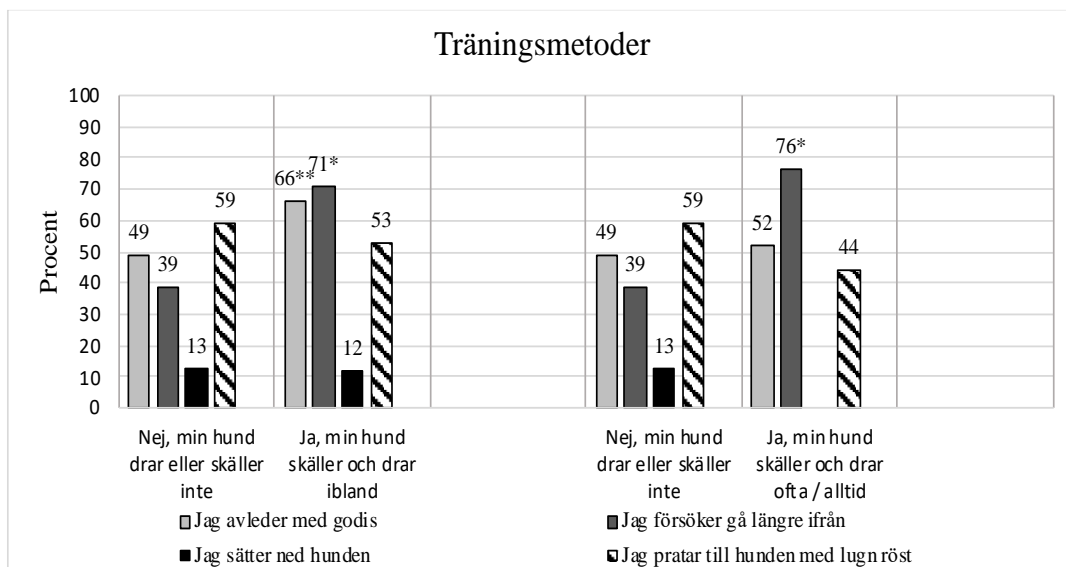
Figur 1. X-axeln visar hur jobbigt hundägare upplever det att möta andra hundar som skäller och drar vid en hundpromenad. Y-axeln visar andelen (procent) svar inom respektive hundägarkategori (baserat på deras egen hunds beteende).

4.3. Skillnad i träningsmetoder

När det sedan undersöktes vilka träningsmetoder eller vilka strategier hundägaren hade vid hundmöten kunde det konstateras att de som hade en hund som skällde och drog *ibland* eller *ofta/alltid* valde att gå längre ifrån den mötande hunden oftare jämfört med de som inte hade en hund som drog och skällde ($\chi^2 = 12,4$; $P < 0,001$ respektive $\chi^2 = 10,6$; $P = 0,001$; Fig. 2).

Det fanns även en stark antydning till en skillnad mellan hundar som *inte* skällde och drog och hundar som skällde och drog *ibland* och om det användes godis för att avleda hunden ($\chi^2 = 3,76$; $P = 0,05$; Fig. 2). Detta tydde på att hundägare som hade en hund som skällde och drog *ibland* oftare avledde hunden med godis jämfört med hundägare till hundar som *inte* gjorde utfall.

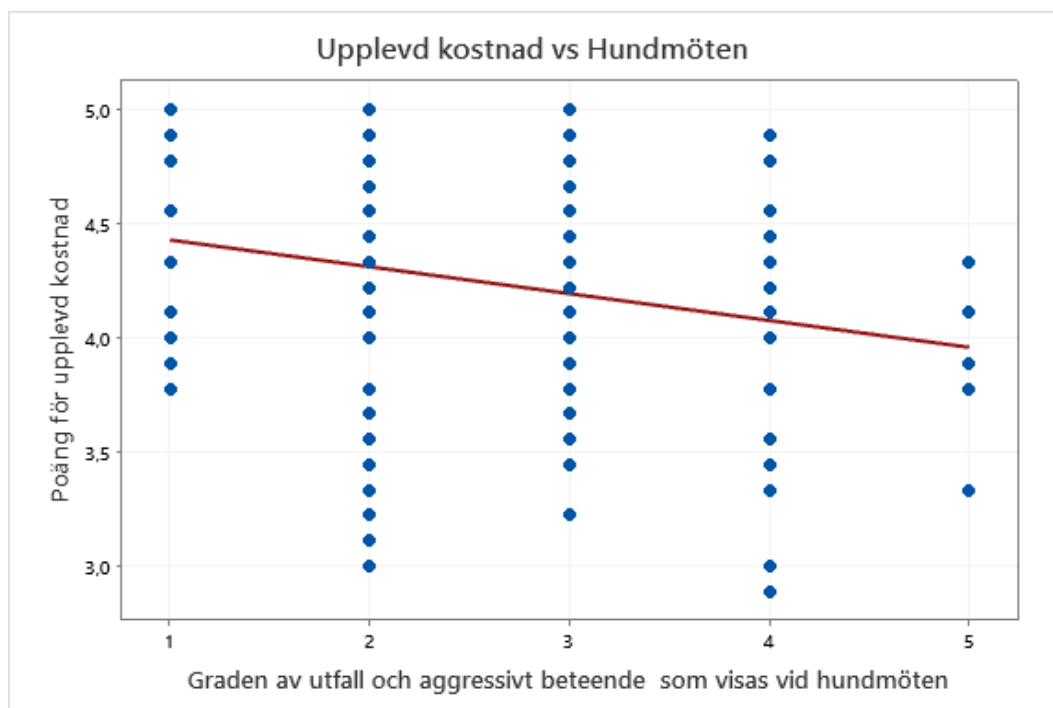
Gällande analysen av kategorin *Annat* kunde det konstateras att vissa träningsmetoder/strategier återkom. Såsom avledning av olika slag, med exempelvis boll eller genom att be hunden göra olika konster/tricks (så som att hoppa upp på en bänk). Många skrev även att de använde sig av skvallerträning.

Figur 2. Visar den procentuella skillnaden mellan hur hunden reagerar vid hundmöten och vad för träningsmetoder ägaren använder sig av. *Signifikant skillnad **Tendens till signifikant skillnad

4.4. Sambandet mellan relationen till hunden och hur hunden reagerar vid hundmöten

Det kunde inte fastställas något samband mellan MDORS delskala DOI eller EC och hur hunden betedde sig vid hundmöten. Däremot konstaterades det att det fanns en korrelation mellan delskala PC och hur hunden betedde sig vid hundmöten ($R^2 = -0,199$; $P = 0,015$; Fig. 3), vilket indikerade att hundägare som upplevde en högre kostnad för hunden hade en hund som drog och skällde mer vid hundmöten.

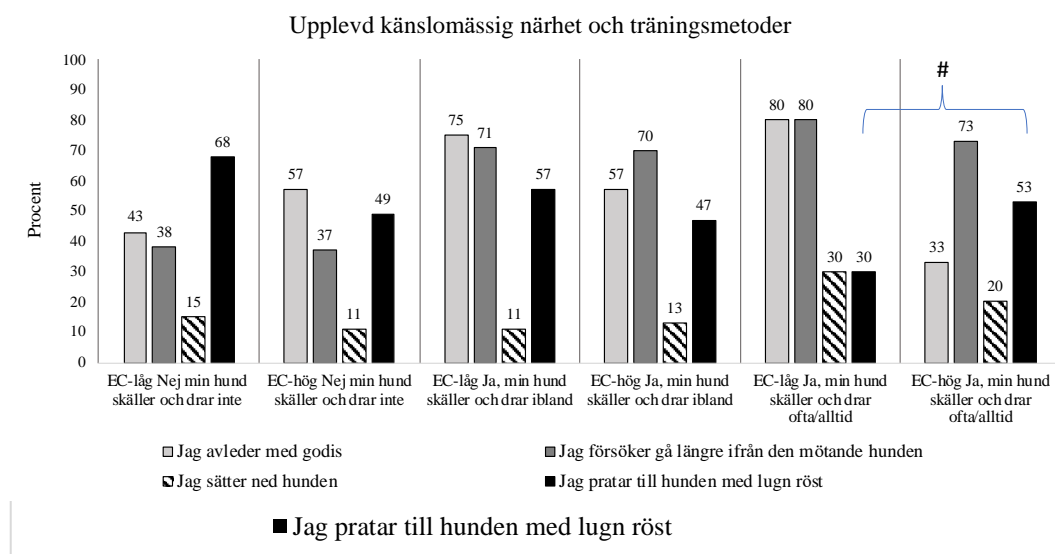
Figur 3. Visar en regressionslinje mellan ägarens poäng på MDORS delskala PC (upplevd kostnad/börda, dvs negativa aspekter med att ha hund) och om hunden drar och skäller vid promenad eller inte. Den påvisar en svag korrelation att om den upplevda kostnaden är hög så drar och skäller hunden vid hundpromenad. Ett lågt värde på Y-axeln innebär att ägaren anser att hunden oftare upplevs som en kostnad/börda. Värdena på x-axeln står för graden utfall och aggressivt beteende hunden visar: 1 – Aldrig, struntar i hunden, 2 – Aldrig, men nyfiken, 3 – ibland, 4 – ofta, 5 – alltid

4.5. Sambandet mellan relationen till hunden och träningsmetoder

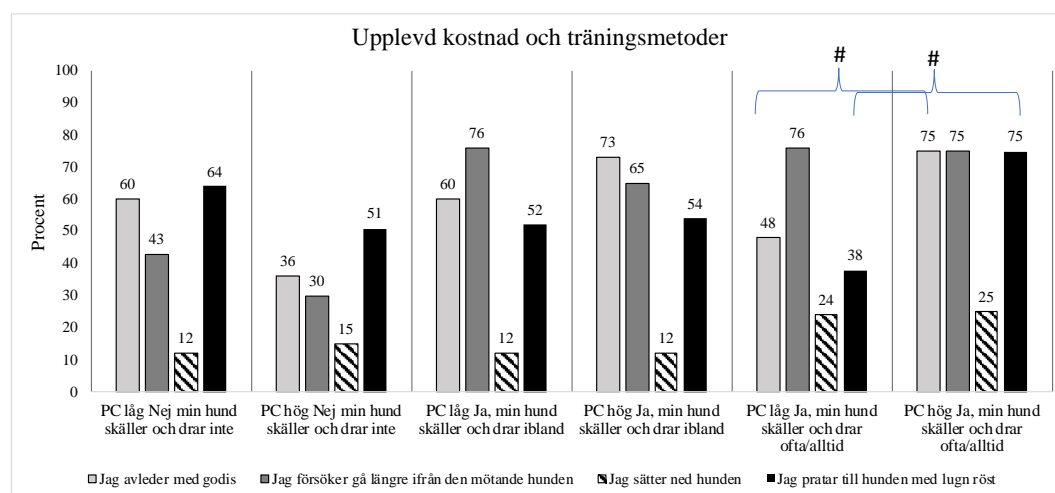
Utifrån Chi-2 testerna kunde det konstateras att det fanns två signifikanta skillnader. Ägare med hundar som drog och skällde *ofta/alltid* och som upplevde en större känslomässig närhet använde sig oftare av godis vid hundmöten (Fig. 4), jämfört med ägare som upplevde en lägre grad av känslomässig närhet till hunden inom denna kategori. ($\chi^2=6$; $P<0,05$). Det fanns även en skillnad gällande ägare som *inte* hade en hund som skällde och drog och som upplevde en högre kostnad för hunden. Dessa ägare använde sig oftare av godis jämfört med ägare som upplevde en mindre kostnad för hunden inom denna kategori ($\chi^2=4$; $P<0,05$; Fig. 5).

Inga andra skillnader som är statistiskt säkerställda sågs, men data använd för testerna finns presenterat numerisk gällande MDORS delskalor EC, PC och DOI, samt träningsmetoder i stapeldiagram (Fig. 4, Fig. 5, Fig. 6). Exempelvis påvisar ett av dem att de som hade en hund som drog och skällde *ofta/alltid* och som hade

stark EC rent numeriskt pratade mindre ofta lugnt till hunden (Fig. 4). En annan påvisar att hundägare till hundar som skällde och drog *ofta/alltid* och som upplevde mindre PC rent numeriskt verkade avleda oftare med godis och att de eventuellt pratade lugnt till hunden oftare (Fig. 5). Numeriskt verkade det också som att hundägare som hade en hund som skällde och drog *ofta/alltid* och som har stark DOI oftare valde att gå längre ifrån den mötande hunden (Fig. 6). Dessa antydningar till skillnader är markerade med # i diagrammen.

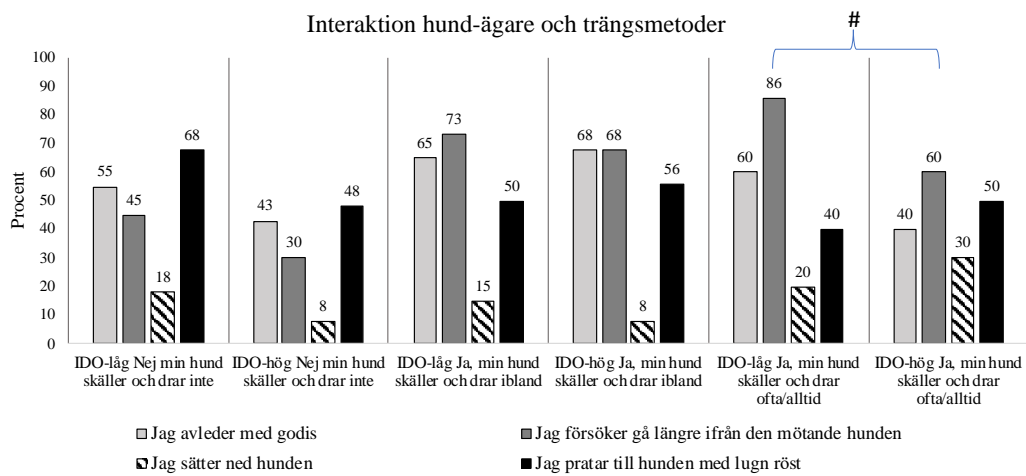

Figur 4. Frekvensen av användningen av träningsmetoder för hur hunden reagerar vid hundmöten och upplevd känslomässig närhet (EC). Låg EC = Större upplevd känslomässig närhet vilket innebär starkast känslomässigt band. Hög EC = Mindre upplevd känslomässig närhet vilket innebär lägst känslomässigt band.

Figur 5. Frekvensen av användningen av träningsmetoder för hur hunden reagerar vid hundmöten och upplevd kostnad (PC). Låg PC = Större upplevd kostnad vilket innebär starkast kostnad/börda

att ta hand om hunden. Hög PC = Mindre upplevd kostnad vilket innebär lägst kostnad/börda att ta hand om hunden.

Figur 6. Frekvensen av användningen av träningsmetoder för hur hunden reagerar vid hundmöten och hur stark hund-ägare interaktionen är (IDO). Låg IDO = Stark interaktion-ägare vilket innebär starkast hund-ägare interaktion. Hög IDO = Svag interaktion-ägare vilket innebär svagast hund-ägare interaktion.

5. Diskussion

Syftet med denna studie var att undersöka hundägares åsikter kring hundmöten när de möter en hund som drar och skäller mot andra hundar. Det skulle undersökas om det fanns någon skillnad i hur ägare upplever möten med hundar som gör utfall beroende på om ägaren själv har en hund som skäller och drar eller inte. Syftet med studien var även att undersöka om det fanns någon skillnad i träningsmetoder eller strategier hos ägaren vid hundmöten och hur hunden reagerar vid hundmöten, samt om relationen mellan ägare och hund påverkade detta. Det undersöktes även om det fanns någon skillnad i hur hunden reagerade vid hundmöten beroende på vad för relation hundägaren har till sin hund.

5.1. Hundägares åsikter kring hundmöten

Vid en numerisk analys av hur hundägarna svarat kunde det konstateras att 50% av hundägare som har en hund som drar och skäller *ofta* mot andra hundar samt majoriteten (35%) av de som inte har en hund som skäller ansåg att det absolut var jobbigt när de möter andra hundar som skäller och drar (fig. 1). Även de som hade en hund som *alltid* skäller och drar hade hög svarsfrekvens (40%) på detta alternativ. Det var dock bara fem personer som uppgav att deras hund *alltid* skäller och drar, så deras svar är inte tillförlitligt och kanske inte representativt för denna grupp. Men eftersom både de som har en hund som skäller och drar *ofta* respektive *alltid* påvisade liknande resultat kan det antas att dessa hundägare besväras en aning mer av möten med liknande hundar än hundägare som har hundar som inte själva reagerar med aggressivt beteende mot andra hundar. Däremot hade det behövts fler personer i gruppen som har hundar som *alltid* drar och skäller för att få mer tillförlitliga resultat och kunna dra säkrare slutsatser.

Dock besvarar denna studie inte om hundägare som har en hund som skäller och drar vid hundmöte är mer accepterande. Detta då dessa hundägare kan tycka att det är jobbigt med sådana hundmöten men kan samtidigt förstå problematiken för den andra ägaren. Därmed kan hundägarens upplevelser diskuteras vid hundmöten, men det kan inte dras några säkra slutsatser angående acceptansen vid hundmöten. Däremot, att hundägare som har en hund som drar och skäller ofta tycker att det är mer jobbigt när de möter andra hundar som gör likadant beror troligtvis på att hundägare tycker att det är ett problem att ha en hund som uppvisar aggressivitet vid hundmöten (Blackwell *et al.*, 2008). Sedan kan de även känna en stress att gå på promenad (Downes *et al.*, 2017). Detta på grund av att de kan komma att möta andra hundar som uppvisar aggressiva beteende, samt behöva hantera sin egen hunds problematiska beteende vid dessa hundmöten. Detta kan leda till att personer

inte vill gå ut med sin hund på grund av rädsla för okontrollerade hundar och för att bli biten eller attackerad (Cutt *et al.*, 2008a), eller för att de känner att de inte kan hantera sin egen hund vid hundmöten.

Att inte vilja gå ut med hunden har negativa effekter. Hundar som får promenad en gång i veckan uppvisar mer aggressiva beteenden än om de får promenad varje dag (Yang *et al.*, 2021). Detta har även Cutt *et al.* (2008b) tagit upp, där 429 hundägare av 617 menade att om hunden får promenad varje dag är det osannolikt att hunden kommer att attackera hundar eller människor. Även Savalli *et al.* (2021) har diskuterat att hundar som uppvisar aggressivt beteende mot okända människor kan bero på att hunden inte får gå på promenad så ofta, just på grund av att ägaren är rädd att hunden kommer att uppvisa aggressivt beteende. Liknande resultat har Kobelt *et al.* (2003), fått fram från sin undersökning där de flesta beteendeproblem var att hunden var överexalterad, hoppade upp mot människor och/eller skällde överdrivet. De kom dessutom fram till att skällande och nervösa beteenden generellt ökar desto färre promenader hunden får. Detta betyder att om ägare inte går ut med hunden på grund av att ägaren är rädd för att möta utåtagerande hundar, samt av rädsla att behöva hantera sin egen hund kan det öka oönskade beteenden ännu mer.

Sedan fann Řezáč *et al.* (2011) att hundar oftare uppvisade aggressivt beteende vid hundmöten om båda ägarna var män, vilket skulle kunna tyda på att män kan uppleva hundmöten som mer problematiskt än kvinnor. Däremot är det 1.65 gånger större risk att hundar uppvisar rädsla om det är en kvinnlig ägare (Savalli *et al.*, 2021), där rädsla kan vara kopplat till aggression hos hundar (Borchelt, 1983; Matos *et al.*, 2015). Detta kan tyda på att hundar, oavsett könet på ägaren, kan uppvisa lika mycket aggressiva beteenden, vilket innebär att hundmöten kan bli lika problematiskt för båda könen. Detta var dock inte möjligt att undersöka i denna studie, då en stor majoritet av deltagarna var kvinnor (97%). För att få ett mer representativt urval med avseende på ägarens kön så hade en mer styrd marknadsföring av enkäterna behövts, samt troligen en längre studieperiod.

Hur jobbigt ägarna upplever att det är kan även bero på hunden de möter. Hundar som möter samma kön uppvisar nästan tre gånger mer hotfulla beteenden än om de möter motsatt kön (Řezáč *et al.*, 2011). Detta undersöktes inte heller i denna enkät och kan därmed inte besvaras. Däremot skulle det kunna vara så att ägare upplever att hundmöten blir jobbigare när deras hund möter en hund av samma kön. Det skulle också kunna vara så att hundägare som har valpar inte upplever att det är lika jobbigt som ägare med vuxna hundar. Detta då valpar uppvisar mindre aggressiva beteenden (Khoshnegah *et al.*, 2011).

Sedan, något som inte var möjligt att undersöka i denna studie, men som kan påverka hundägares upplevelser kring hundmöten, är om hunden är kopplad eller inte. Där koppelanvändning kan medföra att ägarna upplever att det är jobbigare med hundmöten. Detta då hundar med koppel uppvisar nästan dubbelt så mycket aggressiva/hotfulla beteenden än de utan (Řezáč *et al.*, 2011). Liknande har setts i Westgarth *et al.* (2010), där 59–73% i Storbritannien inte använde koppel, varav det i 73% av fallen inte skedde någon hund-hund interaktion. Däremot menar Řezáč *et al.* (2011) att hundar utan koppel luktar mer på andra hundar vilket är viktigt för deras kommunikation. Anledningen till att det inte skedde speciellt många interaktioner i Westgarth *et al.* (2010) studie kan bero på kulturen i landet. En tanke är att hundarna är vana att möta varandra utan koppel samt att de har under sin uppväxt lärt sig vilka hundar de möter vilket medför att de inte längre behöver interagera lika mycket.

En annan tanke är att vid hundmöten drar ägarna i koppelt, vilket Řezáč *et al.* (2011) har diskuterat signalerar att det kommer ett mötande hot vilket triggar det aggressiva beteendet. Därmed kan det vara så att hundägaren omedvetet medför att hunden agerar aggressivt vilket medför att hundägaren tycker att det blir jobbigt.

5.2. Sambandet mellan träningsmetoder och hur hunden reagerar vid hundmöten

Gällande träningsmetoder eller ägarens strategier kring hundmöten kunde det genom denna studie påvisas att ägare till hundar som drar och skäller *ibland* respektive *ofta/alltid* oftare valde att gå längre ifrån den mötande hunden (fig. 2). Det påvisades också en antydning till att ägare till hundar som skäller och drar *ibland* avleder oftare med godis (fig. 2).

Att gå längre ifrån den mötande hunden kan medföra att hunden som känner sig sårbar eller trängd i koppel (Řezáč *et al.*, 2011) kan hantera situationen på ett lättare sätt då hunden inte kommer komma nära den andra hunden. Dessutom eftersom rädsla kan vara kopplat till aggressivt beteende (Borchelt, 1983; Matos *et al.*, 2015) kan denna typ av träningsmetod/strategi minska rädsla vilket i sin tur kan resultera i mindre aggression. Dock måste det ändå ifrågasättas om denna strategi verkligen fungerar eftersom det var ägare till hundar som skäller och drar *ibland* respektive *ofta/alltid* som oftare gick längre ifrån den mötande hunden. För att veta om det hjälper att gå längre ifrån en mötande hund måste det undersökas hur länge ägarna har tränat på det sättet, om de upplever att hunden uppvisar mindre aggressiva beteenden och om de succesivt tränar på att komma närmare mötande hundar.

Gällande andra träningsmetoder som ägarna fick beskriva själva återkom avledningsmanövrar av olika slag, exempelvis med boll eller att låta hunden göra olika konst/tricks. Många skrev även att de använde sig av s.k. skvallerträning, som går ut på att hunden ska "berätta" för ägaren när den exempelvis ser en annan hund (Bodfäldt, 2016; Glanna, 2021). Hunden belönas direkt med godis när den "skvallrar" och när den därefter är tyst och tittar på den andra hunden. På så vis vill man att hunden associerar andra hundar med godis vilket blir en positiv upplevelse. Även de olika avledningssätten är att ses som ett försök att skapa en positiv och mindre stressfull situation.

Att använda positiva träningsmetoder är fördelaktigt då det ökar hundens välfärd (Hiby *et al.*, 2004), samt minskar stressen (Deldalle & Gaunet, 2014). Att använda belöningsbaserade metoder är till fördel, då bestraffning eller en mix av bestraffning och belöning resulterar i fler beteendeproblem (Hiby *et al.*, 2004). Även Deldalle och Gaunet (2014) har sett liknande resultat då de jämförde positiv respektive negativ förstärkning och kunde konstatera att de hundar som utsattes för negativ förstärkning uppvisade fler stressrelaterade beteenden. Även att gå på kurs har effekt på oönskade beteenden, vilket Blackwell *et al.* (2008) konstaterade i sin undersökning där de kom fram till att valpkurs minskade aggressivitet mot okända hundar. De kunde även konstatera att de som enbart använder sig av positiv förstärkning hade en hund som uppvisade färre oönskade beteenden, exempelvis aggressivitet. Kutsumi *et al.* (2013) har kommit fram till liknande gällande deltagande på hundkurser. De såg att en valpkurs resulterade i att hunden blev mer positiv till främlingar, hunden blir alltså mer socialiserad. Däremot konstaterade Kutsumi *et al.* (2013) att enbart ta en hundkurs för vuxna hundar inte hjälpte för att socialisera hunden, men det hjälpte för att förbättra lydning.

Dock undersökte denna studie enbart träningsmetoder vid hundmöten vilket inte säger något om vad för träningsmetoder hundägare använder i andra situationer. Exempelvis kan hundägare använda sig av positiv träningsmetod/strategi vid hundmöten men bestraffning/negativ träningsmetod i andra situationer. Därför går det inte att säga om hundägarna enbart använder sig av positiva träningsmetoder eller inte, och därför går det inte att dra några slutsatser utifrån denna studie om specifika träningsmetoder har effekt på hur hunden reagerar vid hundmöten.

5.3. Hundmöten och relation till hunden

Vid analysen av ägarens relation till hunden och hur hunden betedde sig vid hundmöten kunde ett samband mellan MDORS tre delskalor hittas. Hade ägaren lägre poäng på upplevd kostnad (PC), alltså högre upplevd kostnad, tenderade hunden att dra och skälla mer vid hundmöten. Dock var det en svag, negativ korrelation, vilket syns på lutningen ($R^2 = -0,199$) (Fig. 4). Detta innebär att sambandet mellan upplevd kostnad och hur hunden reagerar vid hundmöten nödvändigtvis inte är så betydelsefullt.

Däremot när detta sedan undersöktes i mer detalj konstaterades det att flera av personerna gett de lägsta poängen på flera specifika alternativ som ingår i PC: *Hunden kostar för mycket pengar; Hunden hindrar personen från att göra saker den egentligen vill göra; Det är tråkigt att ta hand om hunden; Det är irriterande att behöva ändra sina planer på grund av hunden.* Detta kan tyda på att det är just dessa som är mest avgörande om ägaren upplever en hög kostnad eller inte, eller att hunden är besvärlig vid hundmöten. Herwijnen *et al.* (2018) fann likande resultat där de jämförde nöjdheten hos hundägare med MDORS. De konstaterade att hur nöjd ägaren var med sin hund berodde på om hunden utförde oönskade beteenden och hur den upplevda kostnaden var enligt MDORS. Sedan har det även setts att desto mindre den upplevda kostnaden är desto högre oxytocinnivåer har hunden under lugn, positiv interaktion med sin ägare (Handlin *et al.*, 2012).

Sedan har Bennet och Rohlf (2007) kommit fram till att MDORS delskala DOI, hade betydelse för hundens aggressivitet. Där mer interaktion med hunden, så som att pussa, krama, ta med hunden i bilen, borsta hunden, köpa present och leka, desto mindre aggressivitet, nervositet och orolighet uppvisade hunden. Där kan en allmänlydnadskurs öka interaktionen då en sådan kurs medför att ägaren gör mer aktiviteter tillsammans med hunden (Herwijnen *et al.*, 2018). Detta antyder att träning och aktiviteter är viktigt för att minska aggressiva beteenden hos hunden. Dock kunde inga sådana samband hittas i denna studie. En förklaring kan vara att det var för få respondenter.

5.4. Sambandet mellan förhållandet till hunden och träningsmetoder

Det kunde utifrån Chi-2 testerna konstateras att ägare till hundar som *inte* drar och skäller och som tycker att hunden kostar/är till besvär mer oftare använder sig av avledning med hjälp av godis vid hundmöten. Att denna grupp upplever en större kostnad beror förmodligen inte på aggressiva beteenden vid hundmöten, men det skulle kunna bero på en annan generell aggressivitet, vilket inte har undersökts i denna studie och kommer heller inte diskuteras i denna studie.

Däremot, ägare till hundar som *ofta/alltid* gjorde utfall och som upplevde en större känslomässig närhet (EC) till sin hund använde sig oftare av godisavledning vid hundmöten (fig. 4). Dessutom verkade det rent numeriskt som att de som hade en hund som skäller och drar *ofta/alltid* och som hade starkare emotionell närhet till sin hund mer sällande pratade lugnt till hunden (Fig. 4). Att ägaren har starkare emotionellt band till hunden behöver inte betyda att ägaren automatisk kommer prata lugnt till hunden som det kanske kan tyckas. Det kan vara att ägaren upplever ett starkt känslomässigt band, men vid hundmöten där det kan uppstå en frustration/oro glömmer man bort att försöka lugna ner hunden. Rehn *et al.* (2014) påvisade att det inte fanns några samband mellan den känslomässiga närhet som ägaren upplevde och hundens band till ägaren. Detta kan betyda att hunden inte upplever samma grundtrygghet från en starkt bunden ägare, vilket troligen behövs i en stressande situation så som ett hundmöte.

Sedan verkade det, procentuellt sett, som att ägare som hade en hund som *ofta/alltid* skäller och drar och som hade större mängd interaktion med hunden på daglig basis (DOI), oftare valde att gå längre ifrån den mötande hunden (Fig. 6), jämfört med ägare som inte hade så mycket interaktion med hunden. Att de hade starkare interaktion kan bero på att de använder träningsstrategin *gå längre ifrån*. Detta då DOI handlar om aktivitet som görs med hunden vilket inkluderar träning, där just träning är bra för att öka den generella mängden interaktioner med hunden (Stevens *et al.*, 2021), som dessutom kan minska aggressiva beteenden (Bennet och Rohlf, 2007). Att dessutom spendera tid med hunden är viktigt då man har sett att om ägaren spenderar mindre än tio timmar tillsammans med sin hund per vecka ökar risken att hunden uppvisar aggressiva beteenden (Yang *et al.*, 2021). En annan studie har kommit fram till att om ägaren spenderar mindre än fem timmar per dag med sin hund uppvisar hunden mer aggressiva beteenden mot andra hundar (Hsu & Sun, 2010). Därmed genom att spendera mer tid tillsammans, vilket hundkurser och träning kan hjälpa till med, så medför det inte enbart att ägarna får en bättre interaktion tillsammans, utan det skulle även kunna resultera i färre aggressiva beteenden. Dock hittades det inget in denna studie om att DOI resulterar i mindre aggressiva beteende vid just hundmöten, men det skulle kunna undersökas vidare genom fler respondenter, hur mycket hundägare interagerar med sin hund, om de gått någon kurs och hur många, hur mycket de leker/aktiverar hunden, etc.

Sedan verkade det som att ägare som upplevde en mindre kostnad i hundhållningen och som hade en hund som drar och skäller *ofta/alltid* oftare avlede med godis och pratade lugnt till hunden (Fig. 5). Om ägaren inte tycker att hunden kostar för mycket pengar, hindrar en från att göra saker, måste ändra sina planer på grund av hunden, uppstår förmodligen inte en lika stor frustration än om ägaren hade upplevt

en stor kostnad. Detta kan resultera i att ägaren blir mer lugn och sansad, och därmed belönar ägaren hunden mer med godis eller går längre ifrån för att hantera hunden lättare. Är ägaren lugn och sansad är det stor sannolikhet att hunden känner lukten av det. Detta då det har gjorts en studie där det har fastställts att hundar kan känna lukten av personers känslotillstånd, där hundar som luktade på svettdoft från personer som upplevt rädsla blev mer stressade (D'Aniello *et al.*, 2018). Liknande studie har gjorts av Siniscalchi *et al.* (2016) där även de konstaterat att hundar kan lukta sig till en annan människas känslotillstånd. Likväl kan det bero på att hundar kan observera vilket känslotillstånd människan är i med hjälp av kroppsspråk och subtila signaler (Merola *et al.*, 2013; Albuquerque *et al.*, 2016). Huruvida detta medför hur mycket hunden reagerar vid hundmöten är svårt att säga. Däremot kan det antas att om ägaren känner en frustration/oro på grund av exempelvis hög upplevd kostnad kan hunden känna lukten av det eller se ägarens känslotillstånd, vilket kan resultera i att hunden reagerar med aggressivt beteende.

5.5. Metodens för- och nackdelar

Metoden är delvis baserad på en redan befintlig enkät, MDORS, som har utvecklats av Dwyer *et al.* (2006). Det blir en fördel då enkäten är utvecklad och har en påvisad hög tillförlitlighet för att mäta hundägares upplevda förhållande till sin hund (mätt via Cronbach's α) (EC = 0,84; DOI = 0,67; PC = 0,84). Tillförlitlighetspoängen graderas från 0, ingen tillförlitlighet, till 1, högst tillförlitlighet. Enkäten har sedan den blev publicerad använts av flera andra forskargrupper, vilket ytterligare möjliggör jämförelser mellan studier och till viss del även styrker dess validitet, det vill säga relevans.

Den delen av enkäten som jag utformade själv hade kunnat haft fler svarsalternativ om varför hunden reagerar som den gör vid hundmöten, enligt ägaren. Detta för att se om hundägare har kunskap om vad för andra faktorer som kan medföra att hundar reagerar aggressivt, vilket kan vara viktigt för att förstå varför hunden reagerar som den gör (t.ex. koppelanvändning och kön på mötande hund). Ytterligare en nackdel med denna del av enkäten var att deltagarna inte kunde återgå till enkäten, vilket hade varit bra om de hade behövt lämna den på grund av någon orsak.

En nackdel med hela enkäten är att vissa frågor kan tolkas på olika sätt, vilket Handlin *et al.* (2012) hade i åtanke i sin studie. De tog bort vissa delar från MDORS eftersom vissa frågor/påståenden kunde tolkas negativt av en hundägare och positivt av en annan. Men eftersom detta är en standardiserad enkät ska *alla* frågor som ingår i enkäten vara med. Detta då enkäten har bearbetats under olika steg och

ändras enkäten ändras automatiskt tillförlitligheten. Däremot det som kan göras är att göra psykometriska utvärderingar i olika populationer eller av olika varianter av enkäten.

Däremot, en fördel med den enkäten jag utformat var att det fanns så pass många träningsmetodsalternativ vilket täckte in de flesta träningsmetoder ägare använder sig av. Detta baserar jag på den begränsade mängd alternativa metoder som nämndes under *Annat*. På så vis fanns det alltid något alternativ som passade vilket resulterade i att det kunde göras statistiska analyser mellan olika träningsmetoder.

5.6. Litteraturens för- och nackdelar

Det fanns inte speciellt många vetenskapliga artiklar som har riktat in sig på hur hundar reagerar vid hundmöten och vad som kan vara orsaken till att de reagerar som de gör. Trots det hittades det relevanta artiklar som riktat in sig på hundmöten vid promenad (Casey *et al.*, 2013; Cutt *et al.*, 2008b; Řezáč *et al.*, 2011; Westgarth *et al.*, 2010). Bortsett från det har det lästs artiklar som tagit upp beteendeproblem hos hundar men också relationen mellan hund och människa. Det har även lästs artiklar om olika träningsmetoder för att få fram vad för sorts träning som fungerar bäst.

Gällande hundmöten har Řezáč *et al.* (2011) gjort en omfattande studie i Tjeckien där de har observerat hur hundar interagerar med varandra vid promenad. Detta gjordes på 30 platser och vid de tiderna då de flesta går ut med hunden. Att de har använt många olika platser medför att de får flera observationer och sannolikheten att det är samma person och hund minskar. Fortsättningsvis, eftersom stickprovet blir större kommer det medföra ett säkrare resultat. Řezáč *et al.* (2011) observerade även personerna och hundarna på avstånd för att hundmötena inte skulle påverkas vilket även det är en styrka.

Däremot i Řezáč *et al.* (2011) studie var det 57% som hade sin hund utan koppel varav cirka 15% av hundarna uppvisade någon typ av hotfulla beteenden. Även i Westgarth *et al.* (2010) studie från Storbritannien var det mellan 59 – 73% som hade sina hundar utan koppel. Varav 19% av hundarna interagerade med varandra, vilket inte enbart innebär aggressivitet. Detta betyder att aggressiviteten mot andra hundar var mindre än 19%. Medan i Blackwell *et al.* (2008) och Shabelansky och Dowling-Guyer (2016) studier var det 47% respektive 43% som uppgav att de har en hund som är aggressiv mot andra hundar.

Anledningen till att det är sådan stor skillnad mellan studierna kan bero på att det är så pass många i Tjeckien och Storbritannien som har sina hundar lösa. Eftersom koppel medför att hundar uppvisar mer aggressivitet (Řezáč *et al.*, 2011) är det därför viktigt att ha det i åtanke när det läses olika artiklar vilket kan bli en förklaring till varför andelen aggressiva hundar varierar stort. Dock är det en fördel och styrka att läsa artiklar från olika länder med olika kulturer. Det kan resultera i kunskap om hur kulturen i andra länder är, och vad det är i länderna som medför att hundar uppvisar mindre aggressivitet. Huruvida hundpromenad utan koppel skulle fungera i Sverige är något som måste undersökas vidare. Dock antyder studierna på att det skulle kunna resultera i färre aggressiva beteenden.

Däremot är det inte enbart koppel som medför att hunden uppvisar aggressivt beteende, utan det kan även bero på träning. Deldalle och Gaunet (2014) kom fram till att det är bättre att enbart använda sig av positiv förstärkning. Dock genomfördes deras studie enbart på två olika hundträningsskolor. Detta blir en svaghet då det blir färre observationer vilket leder till att slutsatser inte kan dras lika lätt. En annan svaghet finns i Casey *et al.* (2013). De skickade ut ungefär hälften av enkäterna till hundutställningar eller liknande event vilket kan vara anledningen till att de fått lägre andel som svarat att hunden visar aggression mot andra hundar jämfört med andra artiklar. Vid hundutställningar möter hunden många andra hundar vilket kan medföra att hunden socialiseras och lär sig att hantera hundmöten.

En till svaghet i den lästa litteraturen är studien från Handlin *et al.* (2012). I deras undersökning använde de sig av MDORS men de tog bort några påståenden från enkäten: *Min hund ger mig mening att gå upp varje morgon och det finns aspekter med att äga en hund som jag inte tycker om.* Handlin *et al.* (2012) tog även bort: *Hur ofta tar du med dig hunden i bilen?* Detta på grund av att ägare kan tolka frågor olika samt att alla inte har en bil. Då det är en standardiserad enkät är det inte vetenskapligt rätt att ta bort frågor eftersom enkäten genomgått flera olika steg för att den ska bli så bra som möjligt och ha en bra tillförlitlighet. Tas det bort frågor kommer tillförlitligheten att försämrats. Det Handlin *et al.* (2012) kunde ha gjort var att göra en psykometrisk utvärdering för att undersöka enkätens reliabilitet. Då hade de fått fram om denna enkät som är översatt till svenska är tillförlitlig i Sverige.

5.7. Studiens användbarhet och framtida forskning

Då aggressiva beteenden vid hundmöten är vanligt (Blackwell *et al.*, 2008; Řezáč *et al.*, 2011; Shabelansky & Dowling-Guyer, 2016) är det att ses som ett allvarligt beteendeproblem, vilket också är den främsta anledning till att hundar lämnas till djurhem för omplacering (Diesel *et al.*, 2010). Därmed är det viktigt att forska på

hur aggressiva beteenden kan minska. Då Řezáč *et al.* (2011) har sett att koppel kan bidra till att hunden reagerar aggressivt, samt att Westgarth *et al.* (2010) observerade få interaktioner mellan hundarna där de flesta gick utan koppel, är det något som bör forskas mer på. Det skulle vara intressant med en forskning i Sverige, som såklart håller sig inom lagstiftningens ramar, för att se om hundpromenader utan koppel kan fungera även här.

Det är även viktigt med vad för träningsmetoder som används vid möte av andra hundar. Både inledningsvis (träningsmässigt) och därefter (ägarstrategier). Belönings-baserad träning och positiv förstärkning verkar bättre då hunden uppvisar färre beteendeproblem och verkar vara mindre stressad enligt ett flertal studier (Hiby *et al.*, 2004; Deldalle & Gaunet, 2014). Ett viktigt steg kan vara att kartlägga vad för träningsmetoder olika hundkursarrangörer använder sig av i Sverige. Utifrån det kan det dessutom dras djupare slutsatser om träning och dess samband med aggressiva beteenden hos hundar.

Det är dessutom viktigt att undersöka hur deltagande på hundkurser påverkar relationen till hunden. Det har redan setts att ägare-hund interaktion (MDORS delskala DOI) har betydelse för hundens aggressivitet (Bennet och Rohlf, 2007), och de som har gått en allmänlydnadskurs utför fler delade aktiviteter med hunden (Herwijnen *et al.*, 2018) vilket delvis ingår i måttet av delskalan DOI. Huruvida träningsmetoder och kurser påverkar de andra delarna i MDORS, upplevd känslomässig närhet (EC) och upplevd kostnad (PC) är däremot något som bör undersökas vidare. För, om träning och olika hundkurser kan förbättra relationen och bandet till hunden kan det förebygga aggressiva beteenden vid hundmöten. Förebyggs det, kommer det resultera i bättre välfärd då färre hundar kommer lämnas till ett djurhem.

Därmed, utifrån detta är framtida förslag på frågeställningar:

- Kan aggressiviteten vid hundmöten i Sverige minskas om hundar tillåts gå okopplade i högre utsträckning?
- Vad för träningsmetoder använder sig hundkursarrangörer i Sverige av?
- Kan hundkurser och träningsmetoderna som lärs ut resultera i färre aggressiva beteenden?
- Kan hundkurser och träningsmetoderna som lärs ut resultera i att hundägarna får en bättre relation till hunden?

5.8. Hållbarhet och etik

När det diskuteras hållbarhet tas social hållbarhet upp, vilket exempelvis berör människors hälsa och trygghet och hur dessa kan förbättras (Ledarna, 2021). Gällande våra djur tas det upp att välfärden är viktig för hållbarheten (Liljeholm, 2021). På grund av att flera studier tar upp problematiken kring hundar som drar och skäller eller uppvisar aggressivitet mot andra hundar (Casey *et al.*, 2013; Casey *et al.*, 2014; Hsu & Sun, 2010; Khoshnegah *et al.*, 2011; Meyer & Forkman, 2014; Shabelansky & Dowling-Guyer, 2016) är det något som kan innebära problem gällande tryggheten för människor, men även välfärden för hundarna.

Hundägare tycker att det är ett problem att ha en hund som uppvisar aggressivitet mot andra hundar vid hundmöten (Blackwell *et al.*, 2008). Likväl kan de känna en stress att gå på hundpromenad på grund av risken att möta andra hundar som uppvisar aggressivt beteende, men även att behöva hantera sin egen hunds kanske eskalerande respons vid mötande av just sådana hundar (Downes *et al.*, 2017). Detta kan leda till att personer inte vill gå ut med sin hund på grund av rädsla för okontrollerade hundar, för att bli biten eller attackerad (Cutt *et al.*, 2008a). Rädsla medför en känsla av otrygghet i samhället vilket inte är hållbart i längden. Detta påverkar inte enbart människorna utan även hundarna. Eftersom valpar som attackerats eller blir skrämde av andra hundar sannolikt kommer att uppvisa mer rädsla och aggression senare i livet (Serpell & Duffy, 2016).

Ur ett etiskt perspektiv är risken att hundar som uppvisar beteendeproblem lämnas till ett djurhem (Diesel *et al.*, 2010). Att lämna ett djur till ett djurhem är att ses som oetiskt då hunden som skapat ett band till sin ägare kan känna sig övergiven när den lämnas till ett djurhem. Risken är även att hunden är där på obestämd tid samt att det kan bli svårt att hitta en ägare då hunden uppvisar aggressiva beteenden mot andra hundar. Detta kan riskera hundens hälsa och välfärd. Därför kan denna studie belysa vikten av träning men också relationen till hunden. Om hundägare blir medvetna om hur viktigt det är att ha en bra relation till hunden och vad rätt träningsmetoder kan göra kommer det resultera i att färre hundar uppvisar aggressiva beteenden, vilket resulterar i att färre lämnas till djurhem.

Detta kan vara extra viktigt just nu eftersom Covid-19 har medfört att efterfrågan på hundar har ökat på grund av att fler arbetar hemifrån och därmed bestämt sig för att skaffa hund (Löfblad, 2021). Risken med detta är att ägare kanske inte förberett sig vad hundägarskap innebär kunskapsmässigt, samt att när ägaren sedan inte kan arbeta hemifrån kan det innebära problem med att ta hand om hunden vilket kan påverka relationen till hunden. En sämre interaktion mellan hund och ägare leder till att hunden uppvisar mer aggressivitet (Bennet och Rohlf, 2007).

6. Slutsatser

Det går inte att dra några säkra slutsatser huruvida acceptansen för mötet med utåtagerande hundar är hos hundägare. Däremot tyckte hundägare som hade en hund som drog och skällde *ofta/alltid* att det var mer jobbigt att möta en annan hund som skällde och drog. Även majoriteten av de som *inte* hade en hund som skällde och drog upplevde att det var jobbigt vid hundmöten. Gällande vad för träningsmetoder hundägare använde sig av beroende på hur hunden reagerade konstaterades det att de som hade en hund som skällde *ibland* respektive *ofta/alltid* oftare använde strategin att gå längre ifrån den mötande hunden. Hade hundägare som hade en hund som skällde och drog *ofta/alltid* en bra interaktion med hunden (MDORS underskala DOI) gick även de längre ifrån hunden. Om hundägare till hundar som skällde och drog *ofta/alltid* dessutom upplevde mindre kostnad/börda för hunden eller upplevde en större känslomässig närhet avledde de oftare med godis. Om hundägare däremot upplevde en större kostnad för hunden tenderade deras hund att skälla och drar mer vid hundmöten.

7. Populärvetenskaplig sammanfattning

Aggressiva beteenden vid hundmöten är ett vanligt problem då flera studier har rapporterat att över 40% av hundägarna har en hund som uppvisar aggressivt beteende vid hundmöten. Detta medför att hundägare kan känna sig stressade eller rädda att gå ut med hunden då de kan möta på andra aggressiva hundar samt behöva hantera sin egen hund. Det faktum att ägarna inte känner sig säkra när de går ut med hunden skapar inte social hållbarhet. Det är inte heller hållbart för hundarna eftersom valpar kan bli rädda, vilket ökar risken att de utvecklar aggressiva beteenden. Känner ägaren dessutom en stress är det stor sannolikhet att hunden känner av det eller ser ägarens känslotillstånd, vilket kan resultera i att hunden blir stressad. Dessutom är aggressiva beteenden att ses som ett beteendeproblem som är den främsta orsaken till att ägare lämnar sina djur till djurhem där hundarna kan känna sig övergivna, samt att det kan ta lång tid att hitta en ny ägare, vilket kan komma att riskera hundens välmående. Därför var syftet med denna enkätstudie att undersöka hundägares åsikter/acceptans när de möter en hund som skäller och drar, hur deras hund reagerar vid hundmöten och vad för träningsmetoder/strategier ägare använder sig av. Ägarens förhållande till hunden undersöktes också och om det påverkar träningsmetoder och hur hunden reagerar vid hundmöten. Resultatet visade att hundägare till hundar som gjorde utfall och skällde *ofta/alltid* respektive *aldrig* upplevde att hundmöten är jobbiga, men huruvida acceptansen är vid hundmöten kunde inte svaras på. Däremot visade det sig att ägare som hade en hund som skällde och drog *ibland* respektive *ofta/alltid* valde oftare att gå längre ifrån den mötande hunden. Förmodligen på grund av att det blir lättare att hantera hunden, samt kan minska stressen hos hunden. Om ägarna till hundar som skällde och drog *ofta/alltid* dessutom hade en bra interaktion med sin hund valde de att gå längre ifrån den mötande hunden jämfört med de som inte hade en stark interaktion med sin hund. Förmodligen på grund av att de valde träningsstrategin att gå längre ifrån då träning leder till bättre interaktion med hunden. Det har även setts i en tidigare studie att en bra interaktion hjälper mot aggressiva beteenden, dock kunde inget sådant samband hittas i denna studie. Om hundägarna däremot upplevde en högre kostnad/börda att ha hund hade hundägarna oftare en hund som skällde och drog vid hundmöten. Om hundägare till hundar som skällde och drog *ofta/alltid* istället upplevde en mindre kostnad/börda använde de sig oftare av avledning med godis och pratade mer lugnt till hunden. Dock kunde det inte konstateras att det fanns någon specifik träningsmetod som hjälper mot aggressiva beteenden vid hundmöten. Däremot finns det flertal studier som förespråkar enbart positiva träningsmetoder då det har setts att det minskar stressen och beteendeproblem så som aggressiva beteenden hos hundar. Dock går det inte att ta reda på i denna studie om hundägarna använder enbart positiva träningsmetoder till hunden i alla

situationer. Därmed måste både typen av träningsmetoder i alla situationer undersökas mer, samt interaktionen med hunden.

8. Tack

Tack till min handledare Therese Rehn som alltid har funnits där och har stöttat mig genom hela mitt arbete. Tack för alla bra kommenterar och för att du har fått mig att utveckla mitt skrivande. Det har varit extremt roligt och lärorikt att få ha dig som handledare. Tack också till alla som har svarat på enkäten, utan er hade detta arbete inte varit möjligt. Sedan vill jag även tacka min pojkvän som trots den 3 ½ timmes tidsskillnaden som det är mellan oss alltid har varit där och gjort sitt mer än bästa för att stötta mig i mitt arbete. Du har alltid varit positiv och fått mig att skratta även i de mest stressfullaste perioderna.

Referenser

- Amiot, C., Bastian, B. & Martens, P. 2016. People and Companion Animals: It Takes Two to Tango. *BioScience*. 66, 552 – 560.
- Bennett, P. C. & Rohlf, V. I. 2007. Owner-Companion Dog Interactions: Relationships Between Demographic Variables, Potentially Problematic Behaviours, Training Engagement and Shared Activities. *Applied Animal Behaviour Science*. 102, 65 – 84.
- Blackwell, E.J., Twells, C., Seawright, A. & Casey, R. A. 2008. The relationship between training methods and the occurrence of behavior problems, as reported by owners, in a population of domestic dogs. *Journal of Veterinary Behavior*. 3, 207 – 217.
- Bodfäldt, E. 2016. *Kontaktkontraktet*. S. 125–133. Stockholm, Eva Bodfäldt Education AB.
- Borchelt, P. L. 1983. Aggressive Behavior of Dogs Kept as Companion Animals: Classification and Influence of Sex, Reproductive Status and Breed. *Applied Animal Ethology*. 10, 45 – 61.
- Brydolf, J. 2020. <https://www.1177.se/Uppsala-lan/liv--halsa/sa-fungerar-kroppen/hormonsystemet/> , använd 2021 – 05 – 12.
- Casey, R. A., Loftus, B., Bolster, C., Richards, G. J. & Blackwell, E. J. 2013. Inter-dog aggression in a UK owner survey: prevalence, co-occurrence in different contexts and risk factors. *Veterinary Record*. 172, 127 - doi: 10.1136/vr.100997.
- Cutt, H., Giles-Cort, B. & Knuiman, M. 2008b. Encouraging physical activity through dog walking: Why don't some owners walk with their dog? *Preventive Medicine*. 46, 120 – 126.
- Cutt, H.E., Giles-Corti, B., Wood, L.J., Knuiman, M. W. & Burke, V. 2008a. Barriers and motivators for owners walking their dog: results from qualitative research. *Health Promotion Journal of Australia*. 19, 118-124.
- D’Aniello, B., Semin, G. S., Alterisio, A., Aria, M. & Scandurra, A. 2018. Interspecies Transmission of Emotional Information via Chemosignals: From Humans to Dogs (*Canis Lupus Familiaris*). *Animal Cognition*. 21, 67 – 78.

- Deldalle, S. & Gaunet, F. 2014. Effects of 2 Training Methods on Stress-Related Behaviors of the Dog (*Canis Familiaris*) and on the Dog-Owner Relationship. *Journal of Veterinary Behavior*. 9, 58-65.
- Diesel, G., Brodbelt, D. & Pfeiffer, D. U. 2010. Characteristics of Relinquished Dogs and Their Owners at 14 Rehoming Centers in the United Kingdom. *Journal of Applied Animal Welfare Science*. 13, 15 – 30.
- Downes, M. J., Devitt, C., Downes, M. T. & More, S. J. 2017. Understanding the Context for Pet Cat and Dog Feeding and Exercising Behaviour Among Pet Owners in Ireland: A Qualitative Study. *Irish Veterinary Journal*. 70, <https://doi.org/10.1186/s13620-017-0107-8>.
- Dwyer, F., Bennett, P. C. & Coleman, G. J. 2006. Development of the Monash Dog Owner Relationship Scale (MDORS). *Anthrozoös*. 19, 243 – 256.
- Galibert, F., Quignon, P., Hitte, C. & André, C. 2011. Toward understanding dog evolutionary and domestication history. *Comptes Rendus Biologies*. 334, 190 – 196.
- Gácsi, M., Gyóri, B., Miklósi, Á., Virányi, Z., Kubinyi, E., Topál, J. & Csányi, V. 2005. Species-Specific Differences and Similarities in the Behavior of Hand-Raised Dog and Wolf Pups in Social Situations with Humans. *Dev Psychobiol*. 47, 111 – 122.
- Glanna, 2021. <https://glanna.se/lar-hunden-att-skvallra/> , använd 2021 – 05 – 12.
- Handlin, L., Nilsson, A., Ejdebäck, M., Hydbring-Sandberg, E. & Uvnäs-Moberg, M. 2012. Associations Between the Psychological Characteristics of the Human-Dog Relationship and Oxytocin and Cortisol Levels. *Anthrozoös*. 25, 215, 228.
- Herwijnen, I. R., Borg, J. A. M., Naguib, M. & Beerda, B. 2018. Dog Ownership Satisfaction Determinants in the Owner-Dog Relationship and the Dog's Behaviour. *Plos One*. 13, e0204592 - <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0204592>.
- Hiby, E.F., Rooney, N.J. & Bradshaw, J.W.S. 2004. Dog Training Methods: Their Use, Effectiveness and Interaction with Behaviour and Welfare. *Animal Welfare*. 13, 63-69.
- Hsu, Y. & Sun, L. 2010. Factors Associated with Aggressive Responses in Pet Dogs. *Applied Animal Behaviour Science*. 123, 108 – 123.

- International wolf center, 2021. <https://wolf.org/wolf-info/basic-wolf-info/biology-and-behavior/communication/> , använd 2021 – 04 – 01.
- Jensen, P. 2017. Behaviour of Dogs. I: The Ethology of Domestic Animals: An Introductory Text (Red. D. L. Wells.). Jensen. Boston, CABI Publishing.
- Khoshnegah, J., Azizzadeh, M. & Gharaie, A. M. 2011. Risk factors for the development of behavior problems in a population of Iranian domestic dogs: Results of a pilot survey. 131, 123 -130.
- Kobelt, A.J., Hemsworth, P.H., Barnett, J.L. & Coleman, G. J. 2003. A survey of dog ownership in suburban Australia—conditions and behaviour problems. Applied Animal Behaviour Science. 82, 137 – 148.
- Kutsumi, A., Nagasawa, M., Ohta, M. & Ohtani N. 2013. Importance of Puppy Training for Future Behavior of the Dog. Journal of Veterinary Medical Science. 75, 141 – 149.
- Ledarna, 2021. <https://www.ledarna.se/stod-i-chefsrollen/hallbarhet-ekonomisk-ekologisk-social/ekologisk-social-och-ekonomisk-hallbarhet/> , använd 2021 – 05 – 05.
- Liljeholm, 2021. <https://www.slu.se/institutioner/husdjurens-utfodring-vard/miljomassigt-hallbar-djurhallning/> , använd 2021 – 05 – 05.
- Löfblad, 2021 <https://www.lansstyrelsen.se/vasternorrland/om-oss/nyheter-och-press/nyheter---vasternorrland/2020-07-10-okade-risker-med-att-kopa-hund-i-coronatider.html#scrollToContact> , använd 2021 – 05 – 05.
- Matos, R. E., Jakuba, T., Mino, I., Fejsakova, M., Demeova, A. & Kottferova, J. 2015. Characteristics and Risk Factors of Dog Aggression in the Slovak Republic. Veterinarni Medicina. 60, 432 – 445.
- Miklósi, Á., Kubinyi, E., Topál, J., Gásci, M., Virányi, Z. & Csányi, V. 2003. A Simple Reason for a Big Difference: Wolves Do Not Look Back at Humans, but Dogs Do. Current Biology. 13, 763 – 766.
- King, T., Marston, L. C. & Bennett, P. C. 2012. Breeding Dogs for Beauty and Behaviour: Why Scientists Need to do More to Develop Valid and Reliable Behaviour Assessments for Dogs Kept as Companions. Applied Animal Behaviour Science. 137, 1 – 12.
- Ovodov, N. D., Crockford, S. J., Kyzmin, Y. V., Higham, T. F. G., Hodgins, G. W. L. & Plicht, J. A. 2011. 33, 000-Year-Old Incipient Dog from the Altai Moutains of Siberia: Evidence of the Earliest Domestication Disrupted by

the Last Glacial Maximum. *Plos One*. 6, e22821 -
doi:10.1371/journal.pone.0022821.

- Rehn, T., Lindholm, U., Keeling, L.J., Forkman, B. 2014. I like my dog, does my dog like me? *Applied Animal Behaviour Science* 150, 65-73.
- Řezáč, P., Viziová, P., Dobešová, M., Havlíček, Z. & Pospíšilová, D. 2011. Factors affecting dog–dog interactions on walks with their owners. *Applied Animal Behaviour Science*. 134(3), 170-176.
- Roone, N. J., Bradshaw, J. W. S. & Robinson, I. H. 2000. A Comparison of Dog-Dog and Dog-Human Play Behaviour. *Applied Animal Behaviour Science*. 66, 235 – 248.
- Shabelansky, A. & Dowling-Guyer, S. 2016. Characteristics of Excitable Dog Behavior on Owners' Report from a Self-Selected Study. *Animals*. 6, 22 - <https://doi.org/10.3390/ani6030022>.
- Siniscalchi, M., d'Ingeo, S. & Quaranta, A. 2016. The Dog Nose “KNOWS” Fear: Asymmetric Nostril use During Sniffing at Canine and Human Emotional Stimuli. *Behavioural Brain Research*. 304, 34 – 41.
- Steinert, K., Kuhne, F., Kramer, M. & Hackbarth, H. 2019. People's Perception of Brachycephalic Breeds and Breed-Related Welfare Problems in Germany. *Journal of Veterinary Behavior*. 33, 96 – 102.
- Sörensen, U. 2006. *Leva med hund*. S. 22–25. Stockholm, Wahlström & Widstrand.
- Thalmann, O., Shapiro, B., Cui, P., Schuenemann, V. J., Sawyer, S. K., Greenfield, D. L., Germonpré, M. B., Sablin, M. V., López-Giráldez, F., Domingo-Roura, X., Napierala, H., Uerpmann, H-P., Loponte, D. M., Acosta, A. A., Giemsch, L., Schmitz, R. W., Worthington, B., Buikstra, J. E., Druzhkova, A., Graphodatsky, A. S., Ovodov, N. D., Wahlberg, N., Freedman, A. H., Schweizer, R. M., Koepfli, K. P., Leonard, J. A., Meyer, M., Krause, J., Pääbo, S., Green, R. E. & Wayne, R. K. 2013. Complete Mitochondrial Genomes of Ancient Canids Suggest a European Origin of Domestic Dogs. *Science*. 342, 871 – 874.
- Udell, M. A. R., Dorey, N. R. & Wynne, C. D. L. 2010. What did Domestication do to Dogs? A new Account of Dogs' Sensitivity to Human Actions. *Biological Reviews*. 85, 327 – 345.

- Vanhoenacker, D. 2020. Varg.
<https://www.nrm.se/faktaomnaturenochrymden/djur/daggdjur/rovdjur/varg.8138.html> , använd: 2021 – 03 – 30.
- Wheat, C. H. & Temrin, H. 2020. Intrinsic Ball Retrieving in Wolf Puppies Suggests Standing Ancestral Variation for Human-Directed Play Behavior. *iScience*. 23, 100811 - <https://doi.org/10.1016/j.isci.2019.100811>.
- Westgarth, C., Robert, C. M., Pinchbeck, G. L., Gaskell, R. M., Dawson, S. & Bradshaw, W. S. 2010. Dog behaviour on walks and the effect of use of the leash. *Applied Animal Behaviour Science*. 125, 38 – 46.
- Yang, J., Langord, F. & Kiddie, J. 2021. Risk Factors for Aggressive Behaviour in Domestic Dogs (*Canis Familiaris*), as Reported by Owners in Mainland China. 234, 105211 - <https://doi.org/10.1016/j.applanim.2020.105211>.

Bilaga 1

Hej!

Jag heter Amanda och går mitt sista år på Etologi och Djurskyddsprogrammet på Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU) i Uppsala. Jag håller just nu på att göra mitt examensarbete som ska handla om hundägares åsikter kring hundmöten, hur du och din hund reagerar vid möten med andra hundar och hur din relation till hunden är. Syftet är även att ta reda på vad för olika förhållningssätt och träningsmetoder som används.

Enkäten är indelad i två delar. Första delen handlar om möte med andra hundar, och andra delen om din relation till din hund (denna del är helt frivillig att fortsätta med när du är klar med del1).

Här kan du läsa om hur SLU hanterar personuppgifter enligt GDPR: https://www.slu.se/globalassets/ew/org/inst/hmh/hmh-pdf/gdpr_hundmoten.pdf

Genom att godkänna villkoren accepterar du SLU:s hantering av personuppgifter. Du kan när som helst välja att avbryta din medverkan.

Kontakta mig gärna för ytterligare frågor: amts0001@stud.slu.se

Med vänliga hälsningar Amanda

Exempel: Vi, Företaget, vill få din feedback för att förstå dina vanor och förbättra våra produkter. Vi delar dina data med företaget XYZ för att analysera och förstå dina preferenser. Vi kommer att behålla uppgifterna i X månader. Du kan när som helst dra tillbaka ditt samtycke i denna undersökning genom att kontakta oss på ABC. Du har möjlighet att avbryta ditt deltagande i undersökningen och då sparas ingen data.

Obs! Detta är ett exempel på information som behövs för respondenten när behandlingen av personuppgifter är baserat samtycke enligt GDPR. Netigate ansvarar inte för användningen av texten eftersom behandling, lagring och syfte är unikt för varje fall och bestäms av kunden / kontrollanten.

Jag accepterar villkoren

- Ja
- Nej

Hundmöten: Hundägares och hundars upplevelse och träningsmetoder, samt hundägares relation till sin hund

Denna studie handlar om hundägares åsikter kring hundmöten, hur du och din

hund reagerar vid möten med andra hundar och hur din relation till hunden är. Syftet är även att ta reda på vad för olika förhållningssätt och träningsmetoder som används.

Enkäten är indelad i två delar. Första delen handlar om möte med andra hundar (tar ca 5 min att fylla i), och andra delen om din relation till din hund (tar ca 10 min att fylla i; denna del är helt frivillig att fortsätta med när du är klar med del1).

Jag skulle vara väldigt tacksam om du kunde ta dig tid att svara på dessa frågor.

Tack på förhand,

Amanda Brodd Olknuts

Definierar du dig som:

- Kvinna
- Man
- Annat
- Vill inte ange

Vilket år är din hund född? _____

Vilket kön har din hund?

- Hanhund
- Kastrerad hanhund
- Tik
- Kastrerad tik

Har du en hund som skäller och drar (gör utfall) mot andra hundar?

- Nej, min hund struntar mest i den andra hunden
- Nej, min hund är lugn men intresserad av den andra hunden
- Ja, min hund som skäller och drar ibland
- Ja, min hund som skäller och drar ofta
- Ja, min hund som skäller och drar alltid

Om din hund drar/skäller mot andra hundar, vad tror du är orsaken till detta? (Välj ett eller flera alternativ)

- Min hund drar/skäller inte mot andra hundar
- Min hund har haft en traumatisk upplevelse med en/flera hundar (t.ex. blivit attackerad)
- Min hund verkar känna sig trängd när den är i koppel (det går t.ex. bättre att möta andra hundar när min hund är lös)
- Min hund verkar känna sig osäker
- Min hund verkar vilja visa sig dominant
- Min hund verkar associerar vissa hundar med obehag/rädsla/aggressivitet
- Jag har inte gått någon kurs med hunden
- Min hund har inte fått umgås med andra hundar tidigt i livet
- Vi har inte tränat på hundmöten
- Min hund är olydig
- Det verkar bero på vem som går ut med hunden (t.ex. hunden reagerar olika beroende på om jag eller någon annan promenerar med den)

Tycker du det är jobbigt när du är ute på hundpromenad och möter andra hundar som skäller och/eller drar (gör utfall) mot din hund?

- Ja, absolut
- Ja, litegrann
- Nej, inte så besvärande
- Absolut inte
- Ingen åsikt

Har du tränat / tränar du din hund inför hundmöten? Om ja, i så fall hur? (Välj ett eller flera alternativ)

- Nej
- Jag avleder med godis
- Jag försöker gå längre ifrån den mötande hunden
- Jag sätter ned hunden
- Jag drar bort hunden
- Jag lyfter upp hunden
- Jag pratar till hunden med lugn röst
- Jag säger till hunden med hård röst

- Jag lägger hunden ned
- Annat_____

Om du vill, beskriv mer detaljerat (men kortfattat) hur du tränar din hund inför hundmöten_____

Denna fortsättande del av enkäten handlar om hur du ser på din och din hunds relation. Detta är av intresse för oss så att vi kan koppla samman svar från föregående del till hur du ser på relationen. Fortsättningen är helt frivillig att svara på och tar ca 10 minuter att fylla i. Om du väljer att avbryta här, så tackar vi ändå så mycket för den tid du tagit dig för att svara på frågorna om hundmöten.

I fortsatta frågor, vänligen ange till vilken grad du håller med om påståenden alt. hur ofta du gör olika saker med din hund. Denna del tar ca 10 min att fylla i. Dina svar är konfidentiella. Tack på förhand!

Hur ofta tar du hunden med när du ska besöka andra människor?

- En gång i veckan
- En gång var 14:e dag
- En gång i månaden
- Några gånger om året
- Aldrig

Hur ofta känner du att hundägandeskapet innebär mer besvär än vad det är värt?

- En gång per dag
- En gång per vecka
- En gång per månad
- En gång per år
- Aldrig

Hur ofta leker du med din hund?

- Minst en gång per dag
- Ett par gånger i veckan

- En gång i veckan
- En gång i månaden
- Aldrig

Oavsett om alla andra tyckte illa om mig och om alla andra skulle lämna mig, så skulle min hund fortfarande tycka om mig och finnas där för mig.

- Håller definitivt med
- Håller med
- Varken enig eller oenig
- Håller inte med
- Håller absolut inte med

Hur jobbigt tycker du det är att ta hand om din hund?

- Mycket jobbigt
- Jobbigt
- Varken jobbigt eller lätt
- Lätt
- Mycket lätt

Hur ofta kramar du din hund?

- Minst en gång per dag
- Ett par gånger i veckan
- En gång i veckan
- En gång i månaden
- Aldrig

Min hund kostar för mycket pengar.

- Håller definitivt med
- Håller med
- Varken enig eller oenig
- Håller inte med
- Håller absolut inte med

Min hund stökar till alltför mycket.

- Håller definitivt med
- Håller med
- Varken enig eller oenig
- Håller inte med
- Håller absolut inte med

Hur ofta berättar du saker för din hund som du inte berättar för någon annan?

- En gång per dag
- En gång per vecka
- En gång per månad
- En gång per år
- Aldrig

Jag önskar att jag och min hund aldrig behövde vara ifrån varandra.

- Håller definitivt med
- Håller med
- Varken enig eller oenig
- Håller inte med
- Håller absolut inte med

Hur ofta hindrar din hund dig från att göra saker som du egentligen vill göra?

- En gång per dag
- En gång per vecka
- En gång per månad
- En gång per år
- Aldrig

Min hund är uppmärksam på mig hela tiden.

- Håller definitivt med
- Håller med
- Varken enig eller oenig

- Håller inte med
- Håller absolut inte med

Min hund ger mig ständigt sällskap.

- Håller definitivt med
- Håller med
- Varken enig eller oenig
- Håller inte med
- Håller absolut inte med

Hur ofta känner du att det är tråkigt att ta hand om din hund?

- En gång per dag
- En gång per vecka
- En gång per månad
- En gång per år
- Aldrig

Min hund ger mig mening att kliva upp om morgonen.

- Håller definitivt med
- Håller med
- Varken enig eller oenig
- Håller inte med
- Håller absolut inte med

Hur traumatiskt tror du att det kommer att bli för dig när din hund dör?

- Mycket traumatiskt
- Traumatiskt
- Varken eller
- Inte traumatiskt
- Inte alls traumatiskt

Det finns stora aspekter i att ha hund som jag inte tycker om.

- Håller definitivt med
- Håller med
- Varken enig eller oenig
- Håller inte med
- Håller absolut inte med

Min hund hjälper mig genom svåra tider.

- Håller definitivt med
- Håller med
- Varken enig eller oenig
- Håller inte med
- Håller absolut inte med

Jag skulle gärna ha min hund i närheten av mig hela tiden.

- Håller definitivt med
- Håller med
- Varken enig eller oenig
- Håller inte med
- Håller absolut inte med

Hur ofta är din hund med dig när du kopplar av, t ex ser på TV?

- Minst en gång per dag
- Ett par gånger i veckan
- En gång i veckan
- En gång i månaden
- Aldrig

Det stör mig att min hund hindrar mig från att göra saker som jag tyckte om att göra innan jag skaffade hund.

- Håller definitivt med
- Håller med

- Varken enig eller oenig
- Håller inte med
- Håller absolut inte med

Det är irriterande att jag ibland måste ändra mina planer på grund av min hund.

- Håller definitivt med
- Håller med
- Varken enig eller oenig
- Håller inte med
- Håller absolut inte med

Hur ofta tar du hunden med dig i bilen?

- Minst en gång per dag
- Ett par gånger i veckan
- En gång i veckan
- En gång i månaden
- Aldrig

Hur ofta vårdar du din hunds päls?

- Minst en gång per dag
- Ett par gånger i veckan
- En gång i veckan
- En gång i månaden
- Aldrig

Hur ofta ger du din hund belöning i form av hundgodis?

- Minst en gång per dag
- Ett par gånger i veckan
- En gång i veckan
- En gång i månaden
- Aldrig

Hur ofta köper du presenter till din hund?

- En gång i veckan
- En gång var 14:e dag
- En gång i månaden
- Några gånger om året
- Aldrig

Min hund finns alltid där när jag behöver tröstas.

- Håller definitivt med
- Håller med
- Varken enig eller oenig
- Håller inte med
- Håller absolut inte med

Hur ofta pussar du din hund?

- Minst en gång per dag
- Ett par gånger i veckan
- En gång i veckan
- En gång i månaden
- Aldrig

Tusen tack för ert bidrag! Har du några slutliga kommentarer? Lämna eventuella kommentarer under bilden. För att skicka in svaren, klicka på pilen längst ner till höger.